

1 ponedjeljak, 02.03.2009.

2 [Otvorena sjednica]

3 [Optuženi su ušli u sudnicu]

4 [Optuženi Popović nije prisutan]

5 ... Početak u 09.04h

6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda.

8 Izvolite, sedite.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodo sekretare. Dobar

10 dan svima u sudnici.

11 Molim Vas da najavite predmet.

12 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Ovo je predmet

13 IT-05-88-T, *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodo.

15 Radi zapisnika da kažem da zasedamo u skladu sa pravilom 15bis. Sudiji

16 Stoleu nije najbolje i to je razlog zbog kojeg je odsutan. Takođe bih želeo da

17 uđe u zapisnik da je odsutan i optuženi Popović. Mi smo već dobili njegovo

18 pismeno odobrenje da se suđenje nastavi i bez njegovog pristanka /?prisustva/.

19 To je dostavljeno u petak. Mislím da će biti odsutan danas i sutra. Je li tako,

20 gospodine Živanoviću?

21 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Tako je, časni Sude.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle, kada je reč o licima koja su

23 prisutna u sudnici, u ime Tužilaštva tu su gospodin McCloskey i gospodin

24 Mitchell. Što se tiče timova Odbrane, primećujem da nije tu gospodin Sarapa,

25 gospodin Ostojić, i mislim da bi to bilo sve... Da li je ovde ili nije, pošto ne

26 vidim odavde dobro? Aha, i gospodin Petrušić. Tu je gospođa Fauveau.

27 Dobro. Rekli ste da Vam je ostao otprilike još sat vremena ispitivanja,

28 gospodine McCloskey.

29 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Nadam se da ću završiti tokom prvog

30 dela zasedanja.

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne, nema problema. Kada sam rekao "sat
2 vremena" i ja sam mislio otprilike prvi deo zasedanja. Da počnemo.

3 Dobro jutro, gospodine Pandureviću. Hvala.

4 SVJEDOK: Dobro jutro, časni Sude.

5 SVJEDOK: VINKO PANDUREVIĆ [nastavak]

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kako bismo mogli da planiramo,
7 gospodine Haynes, koliko će otprilike da traje Vaše dodatno ispitivanje?

8 G. HAYNES: [simultani prevod] Pa, namera mi je da završim danas.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala.

10 Gospodine McCloskey, izvolite.

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsedavajući.

12 Dobro jutro svima u sudnici.

13 Unakrsno ispituje g. McCloskey: [nastavak]

14 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

15 P: Dobro jutro, generale.

16 O: Dobro jutro.

17 P: Nekoliko stvari koje se nadam da ćemo obraditi veoma brzo, a koje sam
18 zaboravio da pomenem. Prilikom Vašeg iskaza u glavnom ispitivanju govorili ste o
19 15. julu kada ste se popeli uz stepenice prema svojoj kancelariji i ka
20 Obrenovićevoj kancelariji. Rekli ste da ste videli dežurnog oficira tamo, ali u
21 mojim beleškama ne stoji da ste Vi identifikovali to lice. Koga ste tamo videli
22 kao dežurnog oficira 15-og?

23 O: Ja ne znam da l' ste Vi doslovce citirali moj odgovor koji se tiče
24 toga pitanja. Po mom sećanju, ta vrata operativnog dežurnog su uvijek bila

25

26

27

28

29

30

1 otvorena. I kada sam ja prošao verovatno sam bacio pogled i vidio sam čovjeka
2 unutra, ali ja nisam registrovô o kome je reč i nisam sa njim stupio u nikakav
3 kontakt tada.

4 P: Dakle, videli ste čoveka u kancelariji dežurnog operativnog, ali ne
5 znate ko je to bio.

6 O: Da, ne sećam se.

7 P: Aha, znači ne sećate se. To nije isto. U to vreme biste se setili,
8 pretpostavljam, ali je to bilo davno.

9 O: Ne. Ja sam jednostavno žureći prošao i bacio sam pogled i vidio sam
10 čoveka i nisam... Da sam imô interes da sa njim razgovaram zaustavio bih se. Al'
11 na osnovu dokumentacije kasnije se može izvršiti provera ko je to bio i može se
12 ustanoviti na osnovu radne beležnice.

13 P: A prema navodima Tužilaštva, to je bio Dragan Jokić ili Drago
14 Nikolić, a kao što svi znamo oni ne liče baš jedan na drugog.

15 O: To je tačno da ne liče jedan na drugog. A bilo je nekih informacija
16 da je jedno vreme i gospodin Simić... ili je bar trebao on da bude dežurni taj
17 dan, pa iz nekog razloga nije mogô, pa onda je bio gospodin Nikolić. Al' ni
18 jedan od njih ne liči jedan na drugog. A Vi kad idete i vidite figuru čoveka i
19 jednostavno prođete, ona Vam ne ostavlja nikakav trag koji biste kasnije
20 pamtili.

21 P: U redu. Još nešto što sam zaboravio da Vas pitam. Sećate li se da ste
22 videli jedan članak u novinama *Drinski* iz 1995. godine u vezi sa nekim... nekom
23 farmom svinja za 4. bataljon?

24 O: Mnogo sam vidio članaka iz lista *Drinski*. Pisalo se je o radu
25 jedinica, o životu vojnika, verovatno je i o tome pisano.

26

27

28

29

30

1 P: Pogledajmo 4296 po spisku 65ter. U pitanju je jedan dokument koji je
2 bio na našem prvobitnom spisku za unakrsno ispitivanje, možda ćete ga
3 prepoznati. Moraćemo da se poslužimo računarom, kako bismo ovo predočili.

4 Sada možemo da vidimo ovaj članak koji je iz februara 1995. godine, a
5 nosi naslov "Prva ratna brazda", i tu vidimo fotografiju jednog čoveka sa kojim
6 se razgovara. Ko je to?

7 O: Potporučnik Pero Vidaković, komandant 4. bataljona.

8 P: A on je osoba koja se nije nalazila u području u vreme kada su se
9 odigrali ovi događaji o kojima mi razgovaramo; je li tako?

10 O: Tako je.

11 P: Da li se sećate da ste pogledali ovaj članak dok ste se pripremali sa
12 unakrsno ispitivanje?

13 O: Pregledô sam dokumenta koja sam dobio za unakrsno ispitivanje i video
14 sam ovaj članak, letimično sam ga pročitao i znam otprilike o čemu se radi.

15 P: Dobro. Mislim da smo u petak stali kod dokumenta 4294 po spisku
16 65ter, ali mislim da nema potreba da to sada gledamo. Mislim da ćete se složiti
17 sa mnom da je u pitanju razgovor koji je vođen u subotu, 23. septembra, kada je
18 Krstić ostavio poruku da se Vi... Vi tamo dođete sa njim u ponedjeljak ujutru 25-
19 og. Sećate li se toga?

20 O: Da.

21 P: Dobro. Da pogledamo sada 7D00701 po spisku 65ter. U pitanju je
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dokument o kojem verujem da ste govorili u glavnom ispitivanju. Dok očekujemo da
2 se pojavi na ekranu samo ću da napomenem da je ovo dokument Drinskog korpusa,
3 odnosno komande Drinskog korpusa od generala Krstića. Nosi datum 25.09., upućen
4 je većini njegovih brigada - Vaša se nalazi prva na spisku - upišana... upućena
5 zapravo komandantima ovih brigada, a nosi naslov "Vrlo hitno". Složićete se sa
6 mnom da je ovo vrlo hitno naređenje za nabrojane brigade, da treba da okupe
7 jedan deo svojih jedinica i, ako se ne varam, da odu u Krajinu; je li tako?

8 O: Da.

9 P: Dobro. Da pogledamo treću stranicu, kako u verziji na B/H/S-u, tako i
10 u verziji na engleskom. Tu ćemo videti da Krstić naređuje, to je u tački 9:

11 "Da sve pripreme i formiranje jedinica moraju da budu završene do 25.
12 septembra 1995. godine."

13 I dalje staje... stoji:

14 "Smotru jedinica u matičnim garnizonima izvršiće komandant i organi
15 komande brigade koja se formira od 07.00h do 08.00 časova, a pokret jedinice iz
16 matičnih garnizona ka Kozluku i formiranje marševske kolone izvršiti u vremenu
17 od 08.00h do 10.00 časova 26. septembra."

18 Dakle, Krstić želi da se jedinice formiraju i da izmarširaju iz tog
19 konkretnog područja do 10.00 ujutru 26-og; je li tako?

20 O: Da.

21 P: Dakle, kada ste se vratili u područje Zvornika 25-og, Vi ste imali
22 poprilično posla pred sobom, zar ne?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja 25-og nisam obavljao nikakav posao koji se tiče komandovanja
2 Zvorničkom brigadom, niti priprema i upućivanje ovih jedinica u zonu 1.
3 krajiškog korpusa. Ovaj posao je obavljô zastupnik komandanta brigade, Dragan
4 Obrenović.

5 P: A šta je sa ponedjeljkom; šta ste tog dana radili? To je dvadesetpeti.
6 Možemo da vidimo da ste se vratili u Zvornik.

7 O: Pa da, to sam rekao i u glavnom ispitivanju, šta sam radio i kad sam
8 razgovarao s Krstićem i da sam 26-og, sledećeg dana, došao u komandu Zvorničke
9 brigade.

10 P: Dakle, kada ste razgovarali sa Krstićem, onako kako ste nam to
11 preneli, da li ste tada prvi put tog dana razgovarali sa Krstićem, 25-og?

12 O: Po mom sećanju, to je bio taj razgovor između mene i njega toga dana.

13 P: Da, ali da li ste tada prvi put sa njim razgovarali 25-og?

14 O: Da, to kažem, po mom najboljem sećanju. To je taj bio prvi razgovor.

15 P: U redu. Imamo dva izvorna dokumenta na koje bih sada želeo da
16 pređemo. Kao što se sećate, generale, prvi dokument koji želim da pomenem je
17 dokument o kojem ste Vi govorili u glavnom ispitivanju i verujem da nosi broj
18 2927 po spisku 65ter. Pošto ste davali iskaz o ovom dokumentu, a kao što znamo,
19 to je verzija Zvorničke brigade o pripremama jedinice za odlazak u Krajinu, mi
20 smo pronašli još jedan dokument koji je po svemu sudeći istovetan. Ja bih želeo
21 da Vam se pruži prilika da pogledate oba ova izvorna dokumenta kako biste mogli
22 da ih proučite i kako biste mogli da odgovorite na tačan i istinit način.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Kada je reč o prvom dokumentu u koji ste... o kojem ste govorili tokom
2 glavnog, Vi ste izjavili da ste ga potpisali 26-og, kada ste došli u
3 kancelariju; je li tako?

4 O: Da.

5 P: Dobro. A rekli ste da razlog zbog koga znate šta je to jeste da ste
6 mogli da vidite da ste potpisali preko onog dela, onog pečata koji je bio udaren
7 na dokument; je li tačno?

8 O: Da, jer je red stvari i obaveza kancelarije štaba da se prvo potpiše,
9 pa se onda stavlja pečat na potpisu, a ne stavlja se pečat bez potpisa.

10 P: Ali u ovom konkretnom slučaju, kojim se redosledom postupilo, samo da
11 bude sasvim jasno, pošto ste videli oba ova naređenja?

12 O: Da i Vi ste videli original. I prošli put smo pokazali časnom Sudu -
13 i mislim da ste se i Vi saglasili - da je udaren pečat i da je preko pečata
14 potpis originalni moj.

15 P: Da, generale. I sećam se da sam pogledao letimično i složio se radi
16 zapisnika sa tim. Međutim, žao mi je, pošto sam sada razmotrio oba dokumenta i
17 naučio nešto malo više o pečatima, moraću da se predomislim s tim u vezi i da
18 vidimo da li možemo ovo da razjasnimo.

19 Pošto ste Vi imali priliku da pogledate oba originala i dozvolite da mi
20 ih sada... i vratim. Ovaj drugi nosi broj 2927A, a drugi nosi broj 2927.
21 Izvinjavam se 2927, a ne 2972 kako je ušlo u zapisnik. Generale, složićete se sa
22 mnom da su oba ova dokumenta istovetna; je li tako?

23 O: Oni jesu istovetni po sadržaju. Ja moram da kažem da ovaj dokumenat
24 koji sad imam u ruci, a ne znam koji je Vaš dokazni broj, ali ERN broj je

25

26

27

28

29

30

1 0432-7194 do 196. To je izvorni i originalni dokumenat na kom piše na vrhu
2 "a/a", znači da je kao takav arhiviran i stavljen u arhivu. I to je dokumenat
3 koji se jasno vidi da je originalan, da je stavljen pečat i da je potpis preko
4 pečata. I vidi se da je ovaj dokumenat odštampan na mehaničkom štampaču.

5 Ovaj drugi dokumenat, kada se upoređi sadržaj, vidimo da se u svemu ne
6 poklapaju linije na stranicama oba dokumenta. Ovaj dokumenat je verovatno bio u
7 računaru kao takav sačuvan, pa da je kasnije odštampan i on ne predstavlja
8 izvornu originalnu verziju kao ovaj koji sam prethodno rekao.

9 Ali ja sam u svakom slučaju siguran i znam da 25.09. nisam bio u komandi
10 i da nisam regulisô ova pitanja koja se tiču u ovome naređenju. A u međuvremenu
11 sam se setio jedne stvari, a to je da je gospodin koji je radio u štabnoj
12 kancelariji imô mogućnost da skenira moj potpis, to je čak i ranije jedanput
13 uradio kada je neke potvrde za prelazak preko granice stavio moj potpis
14 skenirajući ga pomoću računara. Ja mogu da pretpostavim da je ovde bio udario
15 pečate na sve ove dokumente koje je kasnije odštampano, a zna da to ne sme, pa
16 nije meni smeo doneti sve te dokumente na potpis, nego je moguće i on skenirô
17 ovaj moj potpis na ove dokumente preko originalnog pečata.

18 Ja sad nisam ekspert da se dalje upustam u ekspertizu ovih stvari, ali u
19 svakom slučaju znam da ova pitanja nisam regulisô 25-og i da ovaj dokumenat nosi
20 taj datum, al' da moj potpis nije taj dan stavljen na ovaj dokumenat.

21 P: Da bude sasvim jasno u zapisniku, prvi dokument o kojem ste govorili
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 i koji ste nazvali originalom, nosi broj 2927 po spisku 65ter, prema... i to se
2 poklapa sa ovim ERN brojem koji ste Vi naveli.

3 Generale, ne bih da se zadržavam na ovome, samo da Vam saopštim kakav je
4 stav Tužilaštva, da vidimo možemo li to da razjasnimo pa da idemo dalje. Stav
5 Tužilaštva glasi, generale, da su ova dokumenta istovetna.

6 Složićete se sa mnom da na oba dokumenta postoji originalni pečat preko
7 dela za potpis; je li to tačno?

8 O: Da. I da i na ovom drugom dokumentu stoji ovaj potpis koji je crne
9 boje preko originalnog pečata, a identičan je potpisu na originalnom dokumentu.

10 P: Stav Tužilaštva glasi da ste Vi potpisali originalni dokument, onda
11 je on fotokopiran i onda je ta fotokopirana verzija ovaj drugi dokument koji
12 ovde imamo, 2927A, a pošto ste potpisali original, udaren je pečat preko
13 originalnog potpisa, a onda je neko stavio originalni pečat takođe i preko
14 fotokopiranog potpisa. I ukoliko brižljivo pogledate dokument, videće se da je
15 jedan fotokopija drugog i svakako su se stvari ovako odigrale.

16 O: Pa, to je Vaš stav koji je dijametralno suprotan Vašem stavu od pre
17 nekoliko dana. Vi ste se složili, a i ne možete to ni opovrći sada, da u ovom
18 prvom dokumentom koji ste obeležili bez ovog slova "A", stoji moj originalni
19 potpis preko originalnog pečata. A ako sad pogledamo, svi koji smo ovde
20 prisutni, drugi dokumenat, koji takođe ima originalni pečat, ali preko tog istog
21 originalnog pečata potpis koji je kopija ovoga potpisa sa prethodnog originalnog

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dokumenta, što znači da nije moguća ta varijanta o kojoj Vi pričate. Moguće je
2 skeniranje ovoga potpisa sa originalnog dokumenta preko pečata na ovome drugom
3 dokumentu. Da li je to neko za neke svoje potrebe radio i krivotvorio u
4 međuvremenu posle rata ili u to vreme, ja stvarno ne znam.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Haynes.

6 G. HAYNES: [simultani prevod] Samo što ne odmaknemo predaleko, malo smo
7 zabrinuti zbog prevoda jednog odgovora koji je pružio gospodin Pandurević na
8 prethodnoj stranici zapisnika, redovi 20 do 22.

9 PREVODITELJICA: Predsedavajući sudija nije uključio mikrofona.

10 G. HAYNES: [simultani prevod] On je rekao: "Ja nisam stručnjak za ovu
11 konkretnu oblast, ali sigurno znam..." i rečeno mi je da ste Vi rekli: "Ali ja
12 nisam potpisao ovaj dokument 25. septembra."

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li Vi to sporite, gospodine
14 McCloskey ili želite ponovo da postavite pitanje svedoku.

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ne, ja sam tako i shvatio da je to
16 rekao.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zato Vas i pitam, jer se ja slažem sa
18 gospodinom Haynesom.

19 Dobro, u redu, onda da nastavimo. Izvolite.

20 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

21 P: Generale, ne verujem da će biti od pomoći da produžimo o ovome. Mi
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ćemo se postarati da pronađemo veštaka koji će se ovim pozabaviti za nas, što
2 pretpostavljam da je nešto s čim se Vi slažete, ali ne morate da odgovorite na
3 to dok ne porazgovarate sa svojim braniocem, pa ćemo videti kako će to ići.

4 Moje je stanovište da sada ćemo mi se postarati da ovo prouči veštak pre
5 nego što Vama dostavimo dokument, osim ako ne želite odmah da ga pogledate. Kako
6 god Vi želite.

7 PREVODITELJICA: Predsedavajući sudija nije uključio mikrofon.

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pa, onda kao... Samo za trenutak da
9 pogledate ovaj dokument.

10 [Sudije vijećaju]

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ako možemo pogledati dokument 2926 sa
12 popisa 65ter, datiran 25. septembra, Zvornička brigada redovno borbeno...
13 redovni borbeni izvještaj. Pogledajte, molim Vas, paragraf 2 da uspostavimo
14 kronologiju. Ako možemo povećati drugi paragraf, a ovdje piše:

15 "U 15.00 časova komandant brigade, po povratku sa referisanja iz
16 korpusa, održao je sastanak s komandantima bataljona, diviziona i užim delom
17 komande."

18 P: Kol'ko se sjećam, to je Vaša... Vaš je stav da je to Dragan
19 Obrenović, zar ne?

20 O: Ne samo što je to moj stav, nego je i Dragan Obrenović rekao da je on
21 toga dana bio u komandi korpusa na sastanku. A videli ste i razgovor od 23-eg,
22 gde Krstić pita Petrovića "gde ti je komandant?" misleći na Obrenovića.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Razgovor o kojem smo govorili... On je tražio Vinka da se javi u
2 ponedjeljak ujutro, zar ne?

3 O: Jeste on tražio Vinka da se javi, ali Vinko se nije javio u
4 ponedjeljak ujutro u komandu korpusa. I Vi ste videli putni radni list od vozila
5 Dragana Obrenovića da je bio u Vlasenici taj dan, da je sam rekao da je bio na
6 tom sastanku, a videli ste putne radne liste mojih vozila da ja 25-og nisam
7 koristio nijedno vozilo koje je bilo meni na raspolaganju.

8 P: Ja se slažem s Vama da je Dragan Obrenović otišao tog dana u
9 Vlasenicu, ali idemo istražite jeste li i Vi otišli s njim ili ne.

10 Pogledajmo dokument 2929 s popisa 65ter. Radi se o... To je presretnuti
11 izvještaj na stranici 1 na engleskom i 2 na B/H/S-u. Radi se o presretnutom
12 razgovoru. Počinje u 15.40h, otprilike 40 minuta nakon što je sastanak trebao da
13 počne u Zvorničkoj brigadi tog dana. I kao što se sjećamo, u engleskom prijevodu
14 je izostavljeno da se razgovor vodio između 01 centrale i Vinka, ali ovo je
15 očito original.

16 Kao što vidimo, počinje sa time da Vinko kaže: "Halo, daj mi 01."

17 Onda odgovor: "Momenat."

18 Onda 01 stiže na liniju: "Da. Bio sam malo legô."

19 Vinko: "Izvinjavam se."

20 Onda 01: "Nema problema. Reci."

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 A onda Vinko: "Legenda je ovde kod mene."
2 Onda ogovara: "Da."
3 Vinko: "Mi smo sada definirali ove zadatke i obaveze."
4 "Dobro."
5 "I sad, on je izričit u svom zahtjevu da on djeluje kao cjelina, niti
6 da se njemu ko pridodava, nit' da bi se on u sustav... u sastav ove veće
7 formacije."
8 Onda 01: "Pa dobro, neka ide kao cjelina."
9 Vinko: "I on je htio da se upotrebi ovaj oklopni deo."
10 "Da."
11 "Pa, hoće li moći to iz onih drugih razloga?"
12 "Šta hoće li moći?"
13 "Hoće da upotrebi tenkove svoje."
14 "Svoje tenkove?"
15 "Da."
16 "Pa kako će? Nemamo vučnih vozova, moj Vinko. Koliko treba nafte do
17 tamo?"
18 "A je li to ona varijanta blica?"
19 "Da, jeste. Ne, ne, ne blica."
20 "Da."
21 "Dalja."
22 "Da, aha."
23 "Dalja."
24 "Onda to je ograničavajući faktor?"
25 "Da."
26 "Samo momenat, molim Vas."
27
28
29
30

1 I sad Vi ste rekli "samo momenat" i čini se da se skidate sa veze i to,
2 pretpostavljam, činite da bi s nekim razgovarali. Da li je tako? Razgovarali ste
3 s nekim drugim usred ovog razgovora i zato ste otišli s linije.

4 O: Ne znam, ovde piše "pauza". Ja sam tražio momenat. Zašto, sad se ne
5 sećam stvarno.

6 P: A kad pogledamo ostatak razgovora, čini se da general Krstić dopušta
7 Legendi da uzme posadu, ali ne i tenkove; je l' tako?

8 O: Da.

9 P: I ovaj razgovor se dogodio nekih 40 minuta nakon sastanka koji je
10 komandant trebao da održi da bi se razgovaralo o važnim pitanjima. A Vi ste nam
11 rekli da je to razgovor koji ste vodili iz prijateljeve kuće u Zvorniku; je l'
12 tako?

13 O: Da.

14 P: Ako se vratimo na prvu stranicu ovog razgovora, dakle stranicu 2 na
15 B/H/S-u i l na engleskom, na samom početku kažete generalu Krstiću da je
16 "Legenda ovdje sa mnom."

17 Dakle, je li Legenda ovde kod mene... kod prijatelj... u prijateljevoj
18 kući u Zvorniku?

19 O: Ne. Ja sam objasnio to Vama u glavnom ispitivanju zašto sam rekao
20 ovako kako sam rekao. Ako pogledate dalje ovaj razgovor, Vi ste pročitali "blic
21 varijanta." Ne radi se o blic varijanti, nego o bližoj i daljoj varijanti. Jer
22 su ovi koji su kucali slovo "Ž" ispisivali sa dva slova "Z". Iz ovog dela
23 razgovora se vidi da ja ne znam gde treba Legenda da ide i gde treba da bude
24
25
26
27
28
29
30

1 upotrebljen. Da sam bio na sastanku u Vlasenici i primio taj zadatak, ja bih
2 znao gde se upućuje ta jedinica, da li je to bliže Banja Luki ili je to dalje od
3 Banja Luke. I vidite da ovde ja kažem:

4 "Pa je li to ona varijanta bliža?"

5 A Krstić kaže:

6 "Pa jeste... Ne, ne. Ne bliža."

7 A ja kažem:

8 "Da."

9 Krstić kaže:

10 "Dalja."

11 "Da, aha," kažem ja.

12 Znači ja ne znam koji je plan upotrebe Legende. A da sam bio na prijemu
13 zadatka, da sam regulisô ta pitanja, ja bih to znao.

14 P: Vidimo da Legenda traži od generala Krstića da se koriste njegovi
15 tenkovi, a on odbija zbog goriva. Vratimo se na prvu stranicu. Nakon što ste
16 rekli: "Legenda je ovde kod mene," kažete:

17 "Mi smo sada definisali ove zadatke i obaveze."

18 Dakle, to su zadaci i obaveze prema naredenju Drinskog korpusa kojeg smo
19 malo prije vidjeli; je l' tako?

20 O: Ma da. Ja sam rekao da sam razgovarô sa Legendom i da je to rečeno i
21 da je on meni rekao da to sve regulisano i da bi on hteo na ovakav način da

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 postupi. A ja da sam bio na sastanku kod Krstića u Vlasenici, ja bih sigurno ova
2 pitanja pokrenuo gore i već bi unapred regulisô kakvo bi bilo stanje sa
3 Legendom.

4 P: Zašto biste lagali generalu Krstiću o tome da je Legenda kod Vas?
5 Siguran sam da Vam je general Krstić dopuštao da nakratko odete u grad, znamo
6 koliko je to blizu gradu. Zašto ste morali lagati generalu Krstiću i reći mu je
7 da je Legenda kod Vas?

8 O: Nije on dopustio meni da odem ili ne odem do grada. Ja sam taj dan po
9 njegovom zahtevu trebô biti kod njega i nisam stigao. Ja sam doputovô u
10 popodnevnim satima u Zvornik i nisam odmah sa puta hteo da idem u komandu da
11 reguli... da rešavam bilo šta i da remetim onaj ritam koji je već u toku. Ja sam
12 se javio Krstiću i na ovakav način mu stavio do znanja kao da sam već u komandi
13 i da regulišem ova pitanja. A ne vidim nikakvu logiku da i Obrenović i ja idemo
14 zajedno u komandu korpusa da primimo zadatak. To se nikad nije desilo tokom
15 celog rata.

16 P: Moje pitanje je: zašto biste morali lagati generalu Krstiću oko
17 ovoga?

18 O: Ma, nije to neka laž. Ja sam jednostavno rekao "Legenda je ovde kod
19 mene," a u suštini ja sam obavio razgovor sa Legendom i on jeste u Zvorniku,
20 može se i tako protumačiti, al' nije Legenda bio pored mene kad sam ja razgovarô
21 s Krstićem.

22 P: Dobro. Idemo na dokument 7D771 s popisa 65ter. Radi se o putnom
23 radnom listu o kojem ste govorili. Na sljedećoj stranici dokumenta na oba
24 jezika...

25

26

27

28

29

30

1 I ako uvećamo, molim, ovaj red za 25. septembar. Možemo li, molim Vas, pogledati
2 B... samo B/H/S? Ne treba nam druga. Treba nam strana gdje su potpisi. Odlično.
3 Da, treba nam i datum, doduše. Dobro. Baš nam je izašao datum s ekrana. Moramo
4 početi ovo tamo.

5 Sećate se šta se rekli u vezi sa ovim dokumentom? Rekli ste da ste
6 prepoznali potpis za 23. i 24., zar ne?

7 O: Za 23. nisam rekao da sam prepoznao potpis. Za 24. nema nikakvog
8 potpisa.

9 P: A šta je sa 25-im? Ako možemo to povećati malo i pogledajmo potpis
10 odmah ispod ovog praznog retka. U glavnom ispitivanju ste svedočili da niste
11 prepoznali ni ime, ni potpis.

12 O: Da. Ovo je relacija Zvornik-Beograd. Upisano običnom olovkom,
13 kilometraža, broj ljudi i broj tura, a potpis je hemijskom olovkom.

14 P: To... Dâ se pročitati da se radi o Danojloviću, zar ne?

15 O: Moglo bi se i tako pročitati.

16 P: Dakle, ako je ovo tačno, onda znači da je 25-og Obrenovićev vozač
17 išao u Beograd, zar ne?

18 O: Moguće je da je išo i on 25-og u Beograd, al' postoji drugi vozač
19 koji je povremeno vozio Obrenovića.

20 P: Ko je bio taj?

21 O: Ne znam napamet. Ima tu, negde sam u dokumentima video da ga je vozio i
22 drugi vozač. Mogô je to biti i Tojić, povremeno ga je i on vozio. Ne znam mu ime.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dobro. Pogledajmo još jedan dokument. 7D772. Možete to izvaditi iz
2 ovog kompleta ako želite, iz folija. Možemo vidjeti samo da 20-og, 23-eg i 26-og
3 i 28-og imaju upisane stavke. Idemo na sljedeću stranicu. Trebaju nam datumi. Na
4 engleskoj verziji ne vidimo datume.

5 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Imate li samo na engleskom?

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Imamo i na B/H/S-u i ja mislim da
7 trebamo koristiti B/H/S verziju.

8 Rečeno mi je da je to dokazni predmet Obrane. Nemamo u elektroničkom
9 obliku B/H/S, tako da moramo se pobrinuti da ga dobijemo ili ako možemo
10 uključiti ovaj grafoskop, molim Vas. Vidim da tu se zahtijevaju raznorazne
11 vještine i tehnologije.

12 G. HAYNES: [simultani prevod] Rečeno mi je da je to 7D261.

13 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala Vam.

14 P: Generale, primjećujemo da se ovo odnosi na vozilo i vozača
15 Danojlovića i Bogdana Pandurevića i vidimo za 25. septembar da to vozilo ide u
16 Vlasenicu. Dakle, nije li to vozilo koje je vozio Bogdan Pandurević vozeći Vas u
17 Vlasenicu?

18 O: Nije, gospodine McCloskey, grešite. Vidite da je rukopis na celoj
19 stranici u svim relacijama isti i ovo je rukopis Ljubiše Danojlovića. I vidite
20 ovamo u potpisu korisnika da je ovo potpis Dragana Obrenovića, skraćeni, a ne
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 moj. I nigde nemate na ovom putnom radnom listu potpis Bogdana Pandurevića. On
2 je stavljen tu bio kao mogući rezervni vozač.

3 P: Dobro. Tko je Milutin Tojić?

4 O: Milutin Tojić je takođe bio vozač u komandi stana.

5 P: Pogledajmo dokument 4408 /?4405/ s popisa 65ter.

6 A ponekad je Tojić vozio i Obrenovića, zar ne?

7 O: Pošto je bio vozač u komandi stana, on je po potrebi bio angažovan i
8 vozio je i ostale starešine i oficire iz komande stana, odnosno iz komande
9 brigade.

10 P: Možete li, molim Vas, pročitati na originalu šta je napisano za 25?
11 Ako možemo povećati na ekranu, molim. Koje je odredište za 25., koliko Vi možete
12 razaznati?

13 O: Piše: "Zvornik-Vlasenica-Zvornik-Kozluk."

14 P: Prepoznajete li potpis uz taj dan?

15 O: Ne. Nepoznat mi je potpis, a vidim da je pravio dve ture. Ne znam
16 zašto je pravio dve ture.

17 P: Dobro. Hvala Vam, generale.

18 Primijetili smo na devetoj stranici, paragraf 26 u Vašem predraspravnom
19 podnesku, da kažete:

20 "On tvrdi da za vreme tri razdoblja iz optužnice, komanda Zvorničke
21 brigade je *de facto* i *de jure* bila dodijeljena brigadnom šefu... šefu nač...
22 štaba Draganu Obrenoviću, a ti periodi su..."

23 I nastavljate, od 7. augusta do 16. septembra i od 18. septembra do
24
25
26
27
28
29
30

1 24. septembra. Dakle, prema Vašem predraspravnom podnesku, 25. septembra Dragan
2 Obrenović više nije bio osoba koja je komandovala. Je li to greška? Mi ponekad u
3 su... u ovim podnescima navodimo i neke greške ili se držite ovoga što piše tu?

4 O: Vidite da sam ja taj podnesak, pošto je on na engleskom urađen bio
5 nakon konsultacija sa mnom, detaljno pregledô. Sigurno bih uočio tu grešku, jer
6 smo videli ovde da sam ja 3. avgusta određen za komandanta 2. drinske brigade i
7 da sam već od toga se dana počeo izdavati naredbe i komandovati tom brigadom i
8 da nisam - do zaključno sa 16-im - preuzimao komandu nad Zvorničkom brigadom, da
9 sam 17-og se javio Krstiću i da sam dobio slobodne dane i da ja do 26. septembra
10 nisam preuzô komandu nad Zvorničkom brigadom. Znači, od 3. avgusta do 26.
11 septembra.

12 P: Dobro, generale. Znači ovo je greška, kao što ste i sami rekli.

13 Idemo na dokument 7D680 iz popisa 65ter, a radi se o redovnom borbenom
14 izvještaju Zvorničke brigade. Ako se dobro sjećam, Vi ste priznali da ste se već
15 tada vratili u brigadu i da ste komandant te brigade?

16 O: Da.

17 P: I prema ovome, postoji tim oficira iz komande brigade koji su
18 analizirali operativne zadatke koji su prošli mjesec izvršeni i pripremaju
19 operativni plan za predstojeći mjesec. I isto tako, kaže da je... komandant
20 brigade je održao sa svojim zapovjednicima brifinge, dakle i... Radi li se o
21 Vama, kao zapovjedniku?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. To je nakon mog dolaska, radi upoznavanja sa kompletnim stanjem u
2 brigadi pozvô sam komandante bataljona, divizionu. Da sam bio prethodnog dana sa
3 njima, to bih mogô uraditi prethodnog dana.

4 P: Dobro. U iskazu 11. februara, stranica 31242, počevši od reda 17.,
5 gdje Vam se postavlja pitanje, gospodin Haynes to čini:

6 "Po povratku iz brigade... u brigadu, jeste li saznali da se nešto
7 neobično događalo u Zvorniku za vrijeme Vašeg odsustva?

8 "O: Da. Nakon nekoliko dana sam saznao da su neki kamioni prošli kroz
9 Zvornik i da su ti... na tim kamionima je bio neki materijal koji je za sobom
10 ostavljao nepodnošljiv smrad. S Dragutinovićem sam to raspravljao i on... rečeno
11 je da su najvjerojatnije leševi prenošeni... prevoženi, da su ti kamioni od
12 nekog preduzeća, jer imali su neko ime i lokalni stanovnici su bili uzrujani i
13 to se događalo noću.

14 Pitao sam ga da li je brigadi dan nekakav zadatak ili izdato neko
15 naređenje u vezi s time, a odgovor je bio: 'Ne'. Rekao je da nije znao nikakve
16 detalje o tome."

17 Zvornička brigada je bila uključena u taj proces, zar ne?

18 O: Ne Zvornička brigada, gospodine McCloskey. Ne možete Vi
19 poistovjećivati dvojicu ljudi sa Zvorničkom brigadom. Zvornička brigada u to
20 nije bila uključena.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A koji dvojicu spominjete?

2 O: Pa, pominjem dvojicu. Mi smo čuli ovde svedočenje pojedinih ljudi da
3 je taj, ne znam da li je bio zaštićen svedok ili nije, pa da ne pominjem njegovo
4 ime, koji je svedočio, da je mašina jedna radila i da je rukovaoc /sic/ bio onaj
5 isti koji je radio na pokopavanju, a rekli smo da taj nije bio na spisku
6 inženjerijske čete. Da bi to bila Zvornička brigada, onda bi to trebalo da
7 izgleda malo drugačije. Da komandant korpusa izda naređenje komandi Zvorničke
8 brigade i da Zvornička brigada odredi resurse i način na koji će to da radi. A
9 ako neko pojedinca, dvojicu-trojicu ljudi iz Zvorničke brigade angažuje mimo
10 odobrenja i znanja komande brigade, to nije učešće Zvorničke brigade, nego
11 učešće tih pojedinaca.

12 P: Onda nastavlja... U nastavku kažete da ste dobili informaciju da je
13 peti inženjerac bio uključen u to, zar ne?

14 O: 5. inženjerijski bataljon.

15 P: Dakle, to su oni iz Konjević Polja u Drinskom korpusu.

16 O: Da, taj bataljon je bio tamo smešten.

17 P: Idemo na dokument 1801 sa popisa 65ter. Samo da se podsjetimo šta se
18 događalo 27. septembra. Ovo je vazdušni... Postoji vazdušni snimak iz SAD koji
19 nosi datum 27. septembar. U pitanju je imanje u Branjevu, sa beleškama
20 Sjedinjenih Američkih Država.

21 Možemo li to da uvećamo, molim. Hvala. Ako možemo još malo da podignemo.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Dakle, ovde, generale, vidimo sledeće: to je područje gde se prvobitno
2 nalazila masovna grobnica, videli smo to na osnovu prethodne fotografije od 17.
3 jula i ovde su pripadnici Sjedinjenih Američkih Država zabeležili sveže iskopani
4 rov. I vidimo nešto što izgleda kao jedno zasenčeno područje pored kojeg je
5 nešto je nagomilano. A pored objekata na imanju Branjevo vidimo nešto što je
6 označeno na sledeći način - "bageri".

7 Dakle, vidite da je 27-og očigledno počeo rad na tome da se pokupe
8 leševi i da se oni premeste tamo gde znamo da jesu, odnosno prema određenom selu
9 u području Snagova; je li to tačno?

10 O: Ja uopšte ne sporim da je premeštanje leševa bilo. A u kom vremenskom
11 periodu i tačne datume, ne znam. Vi ovde se bavite čitanjem ovih aerofoto
12 snimaka kao ekspert. Ovde nijedan ekspert se nije pojavio za aerofoto snimke pa
13 da kaže šta je ovo, jer na toj ekonomiji Branjevo bio je veliki broj
14 poljoprivrednih mašina koje mogu da liče na bagere.

15 Ovo što kažete na levoj strani da se vidi, verovatno, otkopavanje. Pa,
16 možda je to otkopavanje bilo 25-og, možda 26-og, a možda i 27-og. Stavljanje
17 ovih datuma, sami ste rekli da je vršeno naknadno. Aerofoto snimak bi trebô da
18 ima automatski obeležen datum kada je izvršeno aerofoto snimanje.

19 I ja nikakve veze sa ovim prekopavanjem i premeštanjem grobnica nemam,
20 bez razlike na koji se je datum odvijao.

21 P: Generale, ja samo kažem da mi vidimo da je ovde datum 27. septembar,
22 da postoji jedna velika jama na koju su nam ukazale SAD i nije potrebno da

23
24
25
26
27
28
29
30

1 budemo nikakvi veštaci. Ovde kaže: "Sveže iskopan rov."
2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes.
3 G. HAYNES: [simultani prevod] Pa, ne mislim da možemo daleko da
4 odmaknemo sa ovim. SAD... predstavnici SAD nisu došli ovde pa nam pokazali bilo
5 šta na ovim fotografijama ili šta oni misle o tome šta je snimljeno.
6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, ali zar to nije argumentacija?
7 G. HAYNES: [simultani prevod] Pa, ovo jeste argumentacija koju je onda
8 gospodin McCloskey izneo svedoku. I ako to važi za mene važi i za njega.
9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Sad nam je jasno, gospodine Haynes.
10 G. HAYNES: [simultani prevod] Mislim da je na pitanje uostalom
11 odgovoreno. Gospodin Pandurević je to već prokomentarisao.
12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Možda je gospodin Haynes zaboravio, ali
13 SAD stoje pred... iza ovih oznaka koji su unete crno i belo... crno na belo. To
14 nisu oznake gospodina Rueza i to već stoji u spisu.
15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Idemo dalje. Vi se, sve u
16 svemu, ne slažete na... s tim da je on već odgovorio na Vaše pitanje i
17 izražavate sumnje... da je reč o izražavanju sumnje u pogledu tačnog datuma kada
18 je iskopan ovaj rov, ovaj novoiskopani rov.
19 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pa, kao što je to često slučaj, ja se
20 slažem sa generalom: ne može se tvrditi da ovo jeste tačan datum. Ja samo kažem i
21 to je i stajalo u mom pitanju: mi ovde vidimo otvoreni rov uz tešku mašineriju.
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: I zar ne možete da zaključite da je ovde u toku neki rad? Svakako
2 neki rov neće ostati otvoren dugo?

3 O: Slažem se s Vama. Možda je već rad na tom rov završen bio, da u njemu
4 nije bilo leševa, da je bilo samo potrebno zatrpati rov na kraju.

5 A drugo, prema ovim snimcima koji se pokazuju, postoji samo jedan mogući
6 zaključak: da je neprekidno vršeno snimanje ovoga prostora, svaki dan i u svako
7 vreme, što je malo verovatno.

8 P: Pa, ne želimo da nagađamo koliko su često SAD fotografisale ovo
9 područje, mislim da ne bi ni trebalo time da se bavimo.

10 Da pređemo na jedan drugi dokazni predmet koji će nam pomoći ovo da
11 rešimo. U pitanju je dokument koji je već usvojen u spis i to poodavno. Nosi
12 broj 1868 po spisku 65ter. Reč je o jednoj... snimku iz blizine i to istog tog
13 datuma. Ako bismo mogli još malo da uvećamo.

14 Ovo je na mestu koje je poznato kao "Čančari 12". Odatle je i iskopano
15 preko 120 ljudskih bića, preko ekshumacija koji je obavio Međunarodni sud. O
16 tome je svedočio gospodin Ruez. Složićete se sa mnom da na ovoj fotografiji
17 vidimo jednu otvorenu jamu, kao što smo videli jednu otvorenu jamu na imanju
18 Branjevu i to je istog dana. Neću da kažem u isto vreme, jer to ne možemo da
19 tvrdimo.

20 O: Ja bih Vas zamolio da mi olovkom pokažete koja je jama, šta Vi
21 smatrate jamom na ovom celom snimku.

22 P: Vi to ne vidite?

23 O: Vidim ja ovde puno toga, al' ne znam šta je ta jama na koju Vi
24 mislite.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, pitanje je na mestu. I ja bih to
2 isto pitao. Ovde postoje bar dva ili tri objekta koja se mogu razaznati na
3 fotografiji, a ja ne bih bio siguran tačno šta predstavljaju, jer ne postoje
4 nikakve oznake pored njih koje bi na to upućivale.

5 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsedavajući.

6 P: Da li vidite belu liniju koja se nalazi pored tamne jame, odmah tačno
7 u sredini fotografije? Možete da vidite tragove vozila koje je išlo napred-nazad
8 i napred-nazad dok je kopalo tu jamu.

9 O: Ja to ne vidim.

10 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Dobro. Radi zapisnika, ovo je dokazni
11 predmet 1865 i 186... Da pogledamo 1865.

12 P: Dobro. Generale, put koji se vidi na ovom snimku iz vazduha je put
13 koji prolazi kroz sela u području Snagova, a to je selo Čančari, Čančari. I kada
14 gledamo sa desne ka levoj strani, kada se ide levo kako bi se skrenulo ka ovoj
15 kući bez krova.

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ako možemo da uvećamo tu kuću i to
17 skretanje ulevo.

18 P: Gospodine, kada se krećemo prema toj kući, vidi se jedno zatamnjeno
19 područje. Ne vidi se baš nabolje na ovom snimku, ali da li Vama to deluje kao
20 jama?

21 O: Zatamnjeno područje mi deluje kao šuma.

22 P: Pa, mogu da kažem da pre će dokazi u ovom predmetu... pokazali da ova
23 konkretna područja na obe ove fotografije jesu mesta gde su ekshumirane masovne
24 grobnice. I mnogi ljudi su izvađeni iz tog konkretnog područja i to će biti vrlo
25 konkretno naznačeno u dokaznom materijalu. To je zapravo već sastavni deo

26

27

28

29

30

1 dokaznih materijala u ovom predmetu i ukoliko biste izvršili poređenje, siguran
2 sam da biste se i Vi s tim složili. Dakle, može se zaključiti da su to otvorene
3 jame istog dana kada je otvorena jama na imanju Branjevo. 27-og tokom dana, kada
4 su snimljene ove fotografije, posao još uvek nije bio obavljen; zar to nije
5 tačno?

6 O: Ja se slažem s Vama u vezi ekshumacije grobnica, njihovog otkrivanja
7 i tako dalje. A baš nije logično da se istog dana otvara primarna jama i istog
8 dana se otvaraju sekundarne jame. Možda su sekundarne trebale biti pripremljene
9 pre da bi se mogli leševi premestiti iz primarnih jama. Vi ste ovde prikazali
10 dve fotografije istog sela, Čančari, a možda bi bilo dobro da ih stavimo
11 uporedno na ekran obe, i prethodnu i ovu, pa da vidimo koje su to jame koje se
12 vide na prethodnoj i koje se vide na ovom snimku, da napravimo određenu
13 komparaciju. Ja ne sporim postojanje jama, ali sporim vreme i datume kada su one
14 otvarane i zatvarane.

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pa, da pogledamo dokument 1866 po
16 spisku 65ter. U pitanju je fotografija upravo ove jame koju smo maločas
17 pogledali, ali nekoliko dana kasnije, 2. oktobra. I ovde se vidi da je nabacana
18 zemlja, da je jama zatrpana.

19 P: Dakle, slažete se sa mnom da 27-og vidimo otvorenu jamu, a 2. oktobra
20 vidimo zatvorenu jamu. I zapravo ne znam tačno kog datuma je zatrpana ta jama
21 između 27. septembra i 2. oktobra.

22 O: Da. Ja vidim ovde da je nešto rađeno pored puta, a šta je konkretno,
23 ne znam. Ali samo, zanimljivo je kako istog datuma snimljan... snimano i
24 Branjevo i Čančari. 27-og septembra snimljeno je Branjevo i snimljeni Čančari.

25

26

27

28

29

30

1 Kako je onaj ko je snimô znao gde će biti sekundarna grobnica? Zašto nemamo
2 snimak nijednog drugog područja gde nisu bile grobnice u tom istom periodu?

3 P: Pa generale, već smo se bavili time, odnosno time su se bavili
4 gospodin Ruez i gospodin Manning dosta davno, mislim da nije neophodno da se na
5 to vraćamo sad.

6 Predlažem da se osvrnemo na iskaz koji je dat na javnoj sednici, a dao
7 ga je pripadnik inženjerijskog bataljona, Damjan Lazarević. Možda se sećate da
8 je tokom svog iskaza prvi put ikada išta pomenuo u vezi sa sekundarnim
9 grobnicama. Na stranici 14467 zapisnika, odgovarajući na pitanje gospodina
10 Thayera, odnosno postavljeno mu je pitanje:

11 "P: Da li ste Vi u bilo kom trenutku posle događaja bili upućeni u
12 operaciju da se leševi iskopaju i ponovo sahrane na drugo mesto?"

13 "O: Mislite posle prvobitnog sahranjivanja?"

14 "P: Tako je gospodine."

15 "O: Čuo sam za to pitanje."

16 "P: A kada ste čuli za to, gospodine?"

17 "O: Posle nekog vremena. Ne znam tačno koliko kasnije."

18 "P: A imate li bilo kakvih informacija ili saznanja u vezi sa time da
19 je Vaša inženjerijska četa na bilo koji način učestvovala u ovim aktivnostima?"

20 Odgovor koji je on pružio prvi put glasio je:

21 "Da."

22 A onda dalje kaže sledeće, na sledećoj stranici:

23 "Čuo sam da su rukovaoci mašinama otišli nekuda. Oni koji su prvobitno
24 sahranili tela pozvani su da ih iskopaju."

25 "P: Gospodine, ali... Izvinite, nastavite slobodno."

26 "O: Ja sam dobio zadatak da to obavim na isti način na koji je to
27
28
29
30

1 obavljeno... na koji sam dobio prvo naređenje iz baze za inženjeriju. Rečeno mi
2 je da odem tamo sa njima kada su počeli da rade. Sastavili su spisak ljudi.
3 Major Jokić i Slavko Božiković /?Bogičević/ su to učinili. Oni su ljudi koji je
4 trebalo to da obave."

5 Znamo ko je major Jokić, on je na čelu inženjerijske čete, a Slavko
6 Bogičević je bio njegov zamenik; je li to tačno?

7 O: Ne, Jokić nije bio na čelu inženjerijske čete. On je bio načelnik
8 inženjerije, ali je najčešće bio u toj četi. A Slavko Bogičević je bio pomoćnik
9 za moral i ujedno zamjenik komandira čete, Dragana Jevtića.

10 P: Hvala Vam što ste me ispravili. Naravno, on je načelnik inženjerije.
11 Dalje stoji sledeće, strana 14484, gospodin Thayer kaže:

12 "Gospodine, samo bih Vam postavio neka dodatna pitanja o ponovnom
13 sahranjivanju ovih leševa. Vi ste pomenuli spisak ljudi koji je sastavljen i
14 koji je Vama pokazan. Verujem da je reč o ljudima koji je trebalo da rade,
15 ljudima koji su bili pripadnici Vaše čete, a trebalo je da rade tokom ove
16 operacije. Zna li ko je sastavio ovaj spisak, gospodine?"

17 "O: Iz moje čete, dva ili tri rukovaoca su izdvojena. Ostali su bili
18 iz drugih jedinica, a ne iz inženjerijske jedinice. Samo je trojica bilo naših
19 ljudi iz naše jedinice."

20 "P: A kada kažete jedinice, da li Vi mislite na neke druge jedinice
21 ili bataljone Zvorničke brigade ili pak govorite o drugim brigadama?"

22 "O: Mislím na druge jedinice. Iz moje jedinice, iz inženjerijske
23 jedinice samo su trojica ljudi uzeti, a ostali su bili iz Zvorničke brigade iz
24 različitih jedinica."

25

26

27

28

29

30

1 Dakle, za sada imamo Slavka Bogičevića, Dragana Jokića, Damjana
2 Lazarevića i tri rukovaoca rovokopačima koji su učestvovali u prvoj sahrani. A
3 onda na stranici 14485 se pita:

4 "Možete li da opišete kakva su vozila korišćena za prevoz ovih
5 leševa?"

6 "O: Vozila od preduzeća, kamioni različitih preduzeća. Naša vozila su
7 bila stara i nismo mogli njima da se poslužimo kako bismo dovršili posao."

8 Dakle, ljudi iz Zvorničke brigade, iz inženjerijske jedinice, su se
9 koordinirali sa privatnim preduzećima, jer kamioni Zvorničke brigade nisu bili u
10 stanju da obave posao. Da li je to tačno? Da li Vi tako shvatate njegove reči?

11 O: Ne, ne shvatam tako njegove reči. Očito je neko drugi koordinirao i
12 rukovodio tim poslom. I ja sam razgovarô i sa gospodinom Jokićem u vezi ovoga i
13 on mi je rekao da niko iz inženjerijske čete iz Zvorničke brigade u tome nije
14 bio uključen.

15 Vidite, Vi ste nakon 10 godina istrage skoro došli do ovih podataka,
16 znači da je to vrlo teško bilo otkriti, u to vreme pogotovo. Prema tome, nije to
17 mogla koordinirati ova trojica ljudi sa privatnim preduzećima, nego je to radio
18 neko drugi na daleko višem nivou.

19 P: Generale, Vama je poznato da sve informacije, kada je reč o ponovnom
20 sahranjivanju, potiču iz brojnih različitih izvora. Nije ova osoba jedini izvor
21 ovih informacija, zar ne?

22 O: Da.

23 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Možda je ovo pravi trenutak za pauzu.

24

25

26

27

28

29

30

1 Ja ću svakako završiti do kraja sledećeg dela zasedanja.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam.

3 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

4 ... Početak pauze u 10.20h

5 ... Sjednica nastavljena u 10.48h

6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

7 Izvolite, sedite.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

9 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsedavajući.

10 P: Generale, slažete se, dakle, sa mnom da smo od Damjana Lazarevića

11 saznali sledeće: da je Dragan Jokić učestvovao u ovom procesu, da je Bogičević

12 učestvovao u tome, tri rukovaoca rovokopačima, privatna preduzeća koja su

13 posedovala kamione učestvovala su u ovome, a kao što ste i sami rekli, 5.

14 inženjerska je takođe učestvovala u ovome i to je iziskivalo određenu

15 koordinaciju i takođe i komunikaciju koja je podrazumevala da se koriste resursi

16 Zvorničke brigade u velikoj meri. Je li to tačno?

17 O: Ne znam ovo na kraju "da se koriste sredstva Zvorničke brigade u

18 velikoj meri." Mislite samo na to da li je tačno? U načelu, ja se slažem sa ovim

19 što ste Vi rekli da smo to saznali od gospodina Lazarevića.

20 P: Dobro. Da pređemo na sledeći dokazni predlog, 379 po spisku 65ter.

21 Ovo je unos iz beležnice operativnog dežurnog, datum je 27. septembar. Imamo

22 samo jedan red upisan...

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Izvinjavam se što Vas

24 prekidam, gospodine McCloskey.

25 Gospodine Pandureviću, Vaš odgovor se odnosi na jedan deo pitanja, tu

26 gde se pominje da su u znatnoj meri korišćena sredstva Zvorničke brigade, ali se

27 ne odnosi na koordinaciju. Da li biste bili ljubazni pa da odgovorite i na taj

28 deo pitanja?

29 SVJEDOK: Svakako, časni Sude. Ja mislim da sredstva Zvorničke brigade

30

1 nisu angažovana u značajnoj meri, a da je koordinacija u svim ovim aktivnostima
2 o kojima je govorio gospodin McCloskey bila neophodna.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

5 P: A Dragan Jokić, kao načelnik inženjerije, bio bi osoba koja je
6 prevashodno vršila tu koordinaciju? A u to vreme on je radio sa Vama, Obrenović
7 nije bio prisutan.

8 O: Pa, Vi ste čuli od gospodina Lazarevića šta je radio Jokić. On nije
9 govorio da je Jokić koordinirao bilo koje druge aktivnosti osim navodnog spiska
10 ljudi koji je sačinio. A i Vi ste sami rekli, i tu se slažemo, da je ova
11 aktivnost počela mnogo ranije nego što sam se ja vratio iz Crne Gore. Znači da
12 je koordinacija i angažovanje ljudi na ovim poslovima otpočelo bez mog znanja i
13 mnogo pre. Da sam kojim slučajem ja ostô u Krajini još mesec dana ili do kraja
14 rata, te bi aktivnosti bile završene bez ikakvog mog znanja i mog učešća. A
15 svakako su te aktivnosti počele u vreme moje odsutnosti dok je Dragan Obrenović
16 komandovao brigadom. Ja ne kažem da je i on bio uključen u to, jer ono što je on
17 meni rekao po povratku iz Krajine jeste bilo to da je ta aktivnost organizovana
18 sa najvišeg nivoa od strane Glavnog štaba, da to nije bila aktivnost koja se je
19 ticala Zvorničke brigade, nego je neko, zadužen za tu aktivnost kao glavni
20 koordinator, uzeo određene ljude iz Zvorničke brigade, mimo komandnog lanca same
21 Zvorničke brigade.

22 P: Da li ste Vi pokušali da razgovarate sa komandantom 5. inženjerske...

23 PREVODITELJICA: Prevodilac nije odgonetnuo prezime.

24 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

25 P: /nastavlja se prethodni prevod/... u septembru mesecu?

26

27

28

29

30

1 O: Ja se ne sećam da sam sa gospodinom Avramovićem razgovarô u septembru
2 mesecu, vrlo sam ga retko viđao, tako da Vam ne mogu sa sigurnošću ništa reći
3 vezano za to.

4 P: Vidjeli ste presretnuti razgovor od 27. septembra koji nosi broj 4...
5 2493 /?4293/ po spisku 65ter.

6 O: Da, video sam taj razgovor.

7 P: Trebalo bi sad da vidimo 4293 po spisku 65ter. Izgleda da je reč o
8 prenošenju poruke potpukovnika Pandurevića Avramoviću o tome kako je neophodna
9 vojna policija. O čemu je ovde reč?

10 O: I ja kad sam video ovaj razgovor pokušao sam da shvatim i razumem o
11 čemu je reč. Iz samog sadržaja razgovora ja mogu da povežem angažovanje ovih
12 policajaca u tom periodu za aktivnosti na kontroli teritorije, s obzirom da je
13 deo stanovnika Srba bio počeo naseljavati te delove koji su ranije bili
14 napustani, kako sa tog prostora Birča, tako i izbeglice iz Krajine. Takođe je
15 bilo i vojnika koji su dezertirali iz Krajine i bilo je potrebno njihovo
16 privođenje.

17 Drugo, meni je ovo neobično da neko iz vojne policije prenosi moju molbu
18 nekom drugom, tako da ne razumem zašto je ovaj policajac ovako zvao i ovako se
19 obratio. Da je ovo pitanje trebalo rešiti, ja bih ga rešio direktno, zvao bih
20 komandanta bataljona ili preko komande korpusa. Ali nije mi jasno zašto je na
21 ovakav način to urađeno.

22 P: Generale, ja se slažem da bi vojna policija učestvovala u brojnim
23
24
25
26
27
28
29
30

1 primerenim zadacima, kao što ste Vi to naveli, to bi bilo uobičajeno. Moje
2 pitanje glasi ovako: zašto major Avramović? Zbog čega je neophodno da se
3 razgovara sa Avramovićem, komandantom 5. inženjerijske jedinice, ako se sećate?

4 O: Pa, ja se ne sećam ovog razgovora i ovog događaja, ali potrebno je
5 razgovarati sa... sa njim jer se radi o njegovoj jedinici, trebali bi ljudi biti
6 kod njega smešteni. Bar se vidi iz ovog razgovora. Ali ukoliko Vi angažovanje
7 ovih ljudi povezujete sa nečim drugim, o čemu smo malopre govorili, onda je
8 udaljenost iz Konjević Polja do ovih mesta mnogo veća nego iz samog Zvornika.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Prevodioci nisu čuli poslednji deo
10 poslednjeg odgovora, ako biste mogli da ponovite, gospodine Pandureviću.

11 SVJEDOK: Časni Sude, govorio sam o tome ukoliko gospodin McCloskey
12 povezuje ovu aktivnost, ovaj razgovor sa pitanjima prekopavanja o kojima smo
13 prethodno razgovarali, onda ta mesta, gde su te sekundarne grobnice bile, su
14 mnogo dalja od Konjević Polja nego od samog Zvornika. I ne vidim logiku da bi ti
15 policajci bili u Konjević Polju, pa odatle nešto radili na tim poslovima.

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

17 P: Generale, Vi ste pomenuli 5. inženjerijsku, da je neko Vama preneo da
18 su oni učestvovali u ovim ponovnim sahranjivanjima, a od Damjana Lazarevića smo
19 čuli da su njegovi ljudi učestvovali u iskopavanju leševa koje su prvobitno

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 sahranili, ali nije znao šta se s njima na kraju dogodilo. I Vi ste, kao što sam
2 ja već pomenuo, nagovestili da je u tome učestvovala 5. inženjerijska i zbog
3 toga Vas ovo pitam.

4 O: Pa da, al' to mogu biti potpuno različiti poslovi za koje se angažuju
5 ovi policajci i poslovi na kojima radi 5. inženjerijski bataljon. Vi vidite da i
6 sam Lazarević, kako je rekao, da nije znao gde su ti iskopani leševi završili,
7 što znači da je neko u tom periodu tu akciju koordinirô tako da svako od
8 učesnika zna samo deo posla, da niko od njih ne zna kompletan posao i kompletne
9 relacije od mesta iskopavanja do mesta ponovne sahrane.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Haynes.

11 G. HAYNES: [simultani prevod] Ne bih želeo da zaustavim ovo... ovaj smer
12 unakrsnog ispitivanja, samo bih želeo da znam kako glasi stav Tužilaštva. Po
13 svemu sudeći ovo je presretnuti razgovor između Palme, znamo da je to Zvornička
14 brigada, i Carine. Da li se smatra da je to tačno ili se sad nagoveštava da su
15 učesnici zapravo neki drugi ljudi?

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Haynes.

17 Gospodine McCloskey.

18 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pa, ja ustvari postavljam pitanja.
19 Nisam zapravo postavljao sugestivna pitanja, nego pokušavam da dobijem neke
20 informacije od generala. Jer ovde stoji: "Potpukovnik Pandurević je tražio da mu
21 primite pet vojnih policajaca na pet dana." I onda se kaže:

22 "Je li potpukovnik Pandurević naredio?"

23 Palma kaže:

24

25

26

27

28

29

30

1 "On je zamolio."

2 Dakle, po svemu sudeći, Pandurević je tražio od Avramovića da nešto
3 uradi u vezi sa pripadnicima vojne policije. Ja pitam da li se on toga seća.
4 Eto, to je sve.

5 G. HAYNES: [simultani prevod] Da, ali kada je reč o ovom presretnutom
6 razgovoru, za koji pretpostavljam da se na njega oslanja McCloskey, dakle,
7 operateri pretpostavljaju da mogu da identifikuju učestvovanje kao... učesnike
8 kao Palmu i Carinu. Ja samo želim da znam da li Tužilaštvo, koje predočava ovaj
9 dokazni predlog /?predmet/, tvrdi da to jeste razgovor između Palme i Carine?

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pokušali smo utvrditi informacije o tom
12 razgovoru prije nego što utvrdimo što to je.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nastavimo. Ovo je dosta jasno.

14 Sljedeće pitanje, gospodine McCloskey.

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

16 P: Generale, ovdje je naznačeno "sudionici", razgovor između "Palme" i
17 što je to na srpskom? Koja je to riječ?

18 O: Mislite ovaj drugi učesnik?

19 P: Tako je.

20 O: Ja mislim da je to bio tajni naziv za 5. inženjerski bataljon, ali
21 ne sećam se sa sigurnošću.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam, generale. Dobro. Ja se toga nisam sjetio, tek toliko da
2 bude jasno.

3 G. HAYNES: [simultani prevod] Da bude sasvim jasno, ja nisam ni znao.

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Evo približavamo se kraju.

5 P: Mislim da smo se bavili radnom beležnicom dežurnog oficira 27.09. To
6 je dokument 379 s popisa 65ter. Na B/H/S-u stranica je 140, na engleskom 140. I
7 radi se o upisu između 11.13h i 19.25h. Dakle, hodimo malo niže na B/H/S
8 verziji.

9 Ja sam siguran da ste ovo pročitali, Vi ste zapovijedali u tom trenutku,
10 i kaže se:

11 "Napomenuti komandantu u vezi građevina."

12 Ja sam siguran da ste Vi razgo... razmislili ovome nakon što ste
13 pročitali. O kakvim se to građevinama radi na koje se pods... na koje Vam ovdje
14 napominju?

15 O: Ovde se govori o građevincima. To su neki majstori koji su nešto tamo
16 popravljali i radili. Ne radi se o građevinama, nego o građevincima.

17 P: Šta je bilo s njima?

18 O: Pa, to su ljudi koji su radili u komandi stana i u pozadini, tamo na
19 održavanju objekata, popravci i tako dalje. I negde ih je trebalo angažovati. Ja
20 kol'ko se sećam, tad je bio i kurs komandira četa, pa je možda nešto u vezi
21 njihovog smještaja ili nečeg drugog, trebalo neki objekat popraviti, nešto
22 rešiti.

23 P: Dakle, neko Vam je... neko Vas je podsjetio da se trebate nešto

24

25

26

27

28

29

30

1 pobrinuti za neke građevince, za neke građevinske poslove u stanu?

2 O: Za neke građevinske radove, da li je u samoj komandi, da li je u
3 nekom objektu. Drugo, ja znam da je počeo kurs komandira četa u omladinskom
4 naselju gde su bili smešteni, pa je možda trebalo neke objekte tamo popraviti
5 il' nešto prilagoditi i tako dalje, vjerovatno u tom smislu. Ne sećam se
6 detalja.

7 P: Dobro. Idemo na dokument 4299 s popisa 65ter. Isti datum, 27.
8 septembra, iz Zvorničke brigade. Potpis je, mislim, Vaš. Ako nam možete to
9 potvrditi, molim Vas.

10 O: Da, da, moj je potpis.

11 P: To je podulji dokument, dijelove smo već vidjeli, radi se o
12 izvještaju o stanju morala za septembar 1995. godine. Kaže se: "Kratak opis
13 značajnih aktivnosti brigade u proteklom periodu." Htio bih Vas /?Vam/ postaviti
14 pitanje oko dvije stvari. Stranica druga na B/H/S-u, četvrta na engleskoj
15 verziji. Na samom dnu, moguće je i na dnu prve stranice u B/H/S-u. Radi se o
16 negativnim činionicima morala i zadnji takav. To je na četvrtoj stranici engleske
17 verzije, a možemo spustiti englesku verziju malo i na... otići na dno prve
18 stranice na B/H/S-u. Četvrta stranica engleske verzije.

19 Probajmo drugu stranicu B/H/S verzije, a podignimo englesku verziju do
20 vrha, da se vidi ova zadnja rečenica.

21 Dakle, kaže:

22 "Dotrajalost intendantske opreme, posebno odjeće i obuće kod većine
23
24
25
26
27
28
29
30

1 boraca, što značajno otežava život i rad jedinica u nastupajućim zimskim
2 uslovima, te neizvjesnost skorog rješavanja ovog pitanja."

3 Dakle, Vaše uniforme, Vaše čizme su bile dotrajale, kao što ovdje se
4 navodi?

5 O: Ma, ništa novo. To je bilo sve vreme rata tako. Uvijek smo imali taj
6 problem.

7 P: Idemo na pozitivne činioce morala. Drugi paragraf među pozitivnim
8 /?činiocima/ morala, kaže se:

9 "Visok stepen povjerenja u brigadi između komandnog kadra, boraca i
10 međusobno, koje se stalo jača procesom izgradnje vojne organizacije i
11 neposrednim prisustvom članova komande u jedinicama."

12 Da li se držite i dalje ovdje navedene tvrdnje?

13 O: Da, to je jedan od pozitivnih činilaca koji pozitivno utiče na moral,
14 a ne znači da je... da je ovo bilo baš u ovom stepenu, visok stepen poverenja u
15 brigadi. Znači, taj stepen ako je visok on pozitivno utiče. Ali ovaj pomoćnik za
16 moral kad je to pisô on je morô neke pozitivne činioce istaći, a u svakom
17 slučaju određeno poverenje je postojalo. Bez toga poverenja to ne bi moglo
18 funkcionisati.

19 P: Dakle, Vi ste potpisali dokument, bivajući uvjereni u ono što je
20 napisano u ovom paragrafu?

21 O: Potpisao jesam. Sigurno ga pročitô nisam. A ako pogledate dokumenat
22 iz oktobra meseca, analiza učešća 2. drinske brigade u borbama u Krajini,

23
24
25
26
27
28
29
30

1 videćete stvari o kojima se malo drugačije govori, jer sam ja sastavljao taj
2 izveštaj pa u njemu ističem i dalje organizacione probleme i probleme
3 komandovanja u Vojski Republike Srpske koji nisu baš na ovako visokom nivou kao
4 što je ovde napisano. Kamo sreće da je tako bilo.

5 P: Jeste li ovo pročitati... Vi ste pročitali ovo ili ne? Nije bilo
6 sasvim jasno u prijevodu. Dakle, jeste li pročitali prije no što ste potpisali?

7 O: Ne verujem da sam ceo dokumenat pročitô.

8 P: Generale, ne izgledate mi kao čovjek, general koji potpisuje stvari
9 koje nije prethodno pročitao, a koje će ići i Vašim borcima, ljudima ili
10 nadređenima. Dakle, kažete da ovo niste pročitali uopće.

11 O: Pa vidite, pomoćnici komandanta odgovaraju za svoj rad komandantu i
12 stanje morala je u nadležnosti pomoćnika za moral, odnosno odgovoran je
13 komandant. Komandant odgovara za sve elemente borbene gotovosti. Ovaj dokumenat
14 je, što sami ste rekli, prilično opširan. To je manje-više jedan standardni
15 mesečni izveštaj o stanju morala. Ako bi ih sad uporedili sa prethodnim
16 izveštajima za prethodne mesece ne bismo videli veliku razliku, osim ako nek...
17 nije bilo nekih drastični promjera... promjena na liniji fronta.

18 P: Nastavimo, generale, ali molim Vas da obraćate pažnju na moja
19 pitanja, pa ćemo lakše napredovati.

20 Ako možemo prijeći na poluzatvorenu sjednicu, molim Vas, a ja ću se
21 sjetiti da tražim da izađemo sa...

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Idemo nakratko na poluzatvorenu
23 sjednicu.

24

25

26

27

28

29

30

1 [Poluzatvorena sjednica]
2 (redigovano)
3 (redigovano)
4 (redigovano)
5 (redigovano)
6 (redigovano)
7 (redigovano)
8 (redigovano)
9 (redigovano)
10 (redigovano)
11 (redigovano)
12 (redigovano)
13 (redigovano)
14 (redigovano)
15 (redigovano)
16 (redigovano)
17 (redigovano)
18 (redigovano)
19 (redigovano)
20 (redigovano)
21 (redigovano)
22 (redigovano)
23
24
25
26
27
28
29
30

ponedjeljak, 02.03.2009.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 32325-32329 redigovane. Poluzatvorena sjednica.

1 (redigovano)
2 (redigovano)
3 (redigovano)
4 (redigovano)
5 (redigovano)
6 (redigovano)
7 (redigovano)
8 (redigovano)
9 (redigovano)
10 (redigovano)

[Otvorena sjednica]

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Evo, vratili smo se na otvorenu
13 sjednicu, gospodine McCloskey.

14 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Dobro. Idemo na dokument 389 po popisu
15 65ter.

16 P: Neću se baviti detaljima, generale. Ovo je izjava koju je uzela vojna
17 policija. Sjećate se svjedočenja vojnog policajca, osoba imenom Sakib Kivrić
18 /?Kivirić/, 31 godina iz sela Jagodnje. I ako pogledamo druge izjave, 390, Emin

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Mustafić, 25 godina star, dao sličan iskaz; pa Fuad Dosić, 30 godina, dao sličnu
2 izjavu, to je 391 po popisu 65ter. I iz ovih izjava... tu se ne priča o tome da
3 su preživjeli neko masovno pogubljenje i to sam siguran da možete primijetiti iz
4 tih izjava. Ali navodi se u tim iskazima da su opisali da su im pomogli srpski
5 seljak i njegov sin, da su im dali odjeće, hrane i usmjerili ih u smeru Teočaka.
6 I nakon što su ta četvorica Muslimana uhapšeni, kažu vojnoj policiji ili onima
7 koji su ih uhvatili, su ispričali to. Vojna policija im je uzela te izjave u
8 sklopu kaznenog progona seljaka i njegovog sina za djelo pomaganja neprijatelju.
9 Dakle, ovo je dokument vojne policije, zar nije?

10 O: Da.

11 P: Da pogledamo sada 392 po spisku 65ter. U pitanje je izjava Almira
12 Halilovića, sin Sulje i Dike, rođen 25. augusta 1980. godine u selu Bajramovići,
13 opština Srebrenica. U to vreme Almir je bio četrnaestogodišnjak; je li tako?

14 O: 25.08.1980.- 23.07.1995., znači mesec dana manje od 15 godina.
15 Maloljetan, da.

16 P: Imao je 14 godina u to vreme; je li tako, generale?

17 O: Da.

18 P: Da pogledamo sada 343 po spisku 65ter. Ovo je izjava koju je uzela
19 vojna policija, vojna pošta u Zvorniku, Služba za suzbijanja kriminaliteta. Ne
20 bih želeo da dužim u vezi sa ovim, ali u pitanju je razgovor sa ocem, čovekom
21 koji je pomogao ovom dečaku i trojici odraslih koji su bili sa njim. I on u
22 prvom pasusu kaže sledeće:

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "To se događa 18. jula 1995. Rano izjutra sam ustao iz svoje kuće sa
2 namerom da na njivi, koja je udaljena oko 150 metara od kuće, donesem travu za
3 stoku."

4 A 18. jula, kao što znamo, već su završena pogubljenja u Branjevu i to
5 dva dana ranije, pošto su ona završena već 16. jula uveče. I dalje kaže:

6 "Smesta sam znao da su bili... pošto su bili krvavi i po odeći, odmah
7 sam znao da se radi o Muslimanima, pošto su ovih dana bežali iz Srebrenice prema
8 svojoj teritoriji."

9 Dakle, činjenica da su bili krvavi, tri dana pošto su izronili ispod
10 mesta gde je izvršeno masovno pogubljenje, dosta je dobra naznaka da su došli sa
11 ekonomije Branjevo. Jedan od njih je bio iz istog sela kao i čovek koga se seća
12 Ahmo Hasić. Da li je tako?

13 O: Da, da, to je što piše u izjavi. Da.

14 P: A na kraju gospodin Đokić kaže sledeće:

15 "Moji sin ih verovatno nije prijavio jer se plašio za mene, pošto ih ja
16 nisam prijavio. I dalje ne razumem zbog čega ja nisam tako postupio. Novac nije
17 razlog, pošto nisu imali nikakvog novca pri sebi. Želeo sam da obavestim sina o
18 tome da su prisutni, a na kraju je sve ispalo najgore moguće."

19 Ovo je jedan srpski poljoprivrednik koji vodi računa o muslimanskom
20 susedu kome je bila potrebna hrana i odeća, zar ne?

21 O: Da, oni su njima pokušali pružiti pomoć i zaštitu.

22 P: U redu. Da pređemo sada na dokument 385 po spisku 65ter. Ovo je

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dokument, zapravo rešenje protiv oca i sina. Određuje se pritvor, navodi se
2 obrazloženje i ime načelnika bezbednosti Nikolića. Vi biste morali da potvrdite
3 bilo kakvo kažnjavanje Vaših vojnika zbog toga što bi... ako bi na ovaj način
4 pomagali Muslimanima; je li tako?

5 O: Ne znam šta mislite pod time "morô bih ja da potvrdim kažnjavanje
6 mojih vojnika". Ovde je očito organ bezbednosti, postupajući po službenoj
7 dužnosti i obavezama koje mu nalažu u njegovo pravilo, procenio da je to bila
8 saradnja sa neprijateljem, kaznio je ovu dvojicu ljudi sa tri dana pritvora,
9 odnosno zadržô ih je, podnio krivičnu prijavu vojnom tužiocu, da uopšte nije
10 bila autorizacija komandanta, niti bilo koga drugog. Ja se uopšte ne sećam da
11 sam bilo koga kaznio zbog saradnje sa neprijateljem, pa ni ovu dvojicu ljudi.
12 Ako postoji kakva naredba o kažnjavanju, ja bih volio da je vidim. Ali ja se ne
13 sećam da sam takvo nešto uradio.

14 P: Ali kao komandant, Vi biste morali da znate za bilo kakvo kažnjavanje
15 svojih jedinica i da ga odobrite. Svakako ne tvrdite da potporučnik Drago
16 Nikolić može samoinicijativno da kažnjava Vaše jedinice.

17 O: Ako mu zakon dozvoljava tako nešto, ne treba moje odobrenje. Ako
18 njemu u pravilu organa bezbednosti kaže da može izreći pritvor tri dana ili 72
19 sata, onda mu ne treba moja saglasnost. Ako komandant bataljona ima pravo da
20 kazni vojnika 15 dana ili 7, ne treba mu moja suglasnost. Znači, to je zakonsko
21 pravo.

22 I ja nisam ni znao za ovo rešenje. To sam vidio u ovim materijalima ovde
23 i kol'ko sam vidio u ovim materijalima da je ova krivična prijava odbijena od
24 strane tužioca.

25 P: A Vi nemate nikakvih saznanja u vezi sa ovom istragom, zaključcima,
26
27
28
29
30

1 ishodom i izrečenom kaznom, i ako bilo ko išta zna u vezi s tim, to je samo
2 Drago Nikolić?

3 O: Ja iz ovoga svega vidim da je postupak kompletan vodio Drago Nikolić
4 i da je on donosio ova rešenja, uzimô izjave. Vidim one izjave, kako su dali sva
5 četvorica da su one skoro identične, da su maltene izdiktirane i da su ih oni
6 potpisali kao takve.

7 P: U redu. Generale, poslednje pitanje za Vas. Želeo bih da Vam postavim
8 pitanje u vezi sa kratkom izjavom jednog svedoka u ovom predmetu, a takođe je
9 izjavio isto i u predmetu *Krstić*. To je izjava koju nikada neću zaboraviti.
10 Želeo bih da Vam je pročitam i vidim da li se slažete s njim.

11 Sudijske u predmetu *Krstić* pitale su ga sledeće, a u ovom predmetu je
12 svedočio kao PW-113. On je jedan od preživelih na brani u Petkovcima, jedan od
13 dvojice koji su jedan drugom pomogli da prežive. U pitanju je jedan mladić,
14 Musliman. Možda ga se sećate, on se... on je rekao da se setio svog učitelja kad
15 je silazio sa kamiona. I kad su ga sudije pitale da li ima nešto da izjavi rekao
16 je sledeće:

17 "Na osnovu svega što sam rekao i na osnovu svega što sam video, došao
18 sam do zaključka da je ovo bilo izuzetno dobro organizovano. To je bilo
19 sistematsko ubijanje, a organizatori toga ne zaslužuju da budu na slobodi. Da ja
20 imam pravo i hrabrost, u ime svih onih nevinih i u ime svih onih žrtava, ja bih
21 oprostio konkretnim počinocima pogubljenja, jer su oni bili navedeni na
22 pogrešan put."

23 Da li se Vi slažete sa njim? Da li su konkretni počinitelji, oni koji su
24 pucali, bili navedeni na pogrešan trag?

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja u potpunosti saosećam i razumem žrtve i vrlo mi je teško bilo šta
2 govoriti o njima samima. Slažem se sa ovim što je taj gospodin izjavio. To nije
3 moglo da se uradi a da ne bude organizovano. A da li je bilo visokoorganizovano
4 ili nije, ja ne znam, jer nemam izvornih saznanja o tome. Oni koji su
5 učestvovali u pogubljenjima samim, da li su bili zavedeni na pogrešan trag?
6 Verovatno pojedinci su to i svesno učinili, jer su takve po prirodi ličnosti.
7 Ali u svakom slučaju, to je jedan pogrešan pristup, pogrešan korak, kako sam
8 nekidan rekao, otrov koji je po...posejan na tom prostoru će još dugo
9 prouzrokovati korov među srpskim narodom. I to je veća šteta i veći zločin nego
10 što je moglo išta drugo da se desi na tom prostoru. Koliko su stradale žrtve kao
11 žrtve same koje su bile predmet tih streljanja, takođe je velika žrtva i sam
12 narod koji živi na tom prostoru.

13 P: Pa, u odgovor na to recite... dozvolite mi da kažem sledeće. Na
14 stranici zapisnika koja nosi broj 31062 /?31962/ Vi ste izjavili sledeće, tada
15 ste odgovarali na pitanje gospodina Ostojića:

16 "Da Vam protumačim. Drago Nikolić je imao dužnost da postupa prema
17 Popovićevim/Bearinim naređenjima, a oni nisu bili iz Sarajevsko-romanijskog
18 korpusa, nisu tražili da se neki ljudi odvedu nekuda. Oni su samo tražili za
19 pomoć da obave posao koji je njima dodeljen, posao koji je trebalo da obave."

20 Mislim da ćete se složiti da je Drago Nikolić dobio posao da drži u
21 zatočeništvu i organizuje zatočeništvo i prevoz i pogubljenja. Da li Vi ostajete
22 pri ovoj svojoj tvrdnji da je on imao obavezu i dužnost da tako postupi?

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes.

24 G. HAYNES: [simultani prevod] Tužilac čita reči gospodina Ostojića

25

26

27

28

29

30

1 svedoku i pita da li stoji pri pitanju gospodina Ostojića. To nije pravično
2 pitanje.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey.

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pa, to nisu reči gospodina Ostojića.

5 Mogu sve da pročitam ponovo iz početka ako želite. To je odgovor svedoka.

6 "Dakle, recite mi sledeće..."

7 Ovo je sad Ostojić:

8 "Recite mi sledeće. Da li neko iz korpusa, pukovnik ili general iz
9 Sarajevsko-romanijskog korpusa može da dođe u Zvorničku brigadu i da premešta
10 bataljon, vod, jedinicu ili čak makar jednog jedinog vojnika i da kaže: 'Pa,
11 idite sad iz Zvorničke brigade i dođi i uradi ovo za mene, dođi da mi pomogneš
12 na liniji fronta gde se ja borim u blizini Sarajeva.' Mislite li Vi da je to
13 bilo gde predviđeno pravilima?"

14 Vaš odgovor:

15 "To jeste predviđeno pravilima. Ali da ne idemo sve do Sarajeva, ima
16 događaja koji su se odigrali u većoj blizini. Da je to bilo potrebno Sarajevsko-
17 romanijskom korpusu, onda bi se to tražilo od Glavnog štaba, pa bi naređenje
18 stiglo u Drinski korpus, a potom u brigadu. Mi smo imali vrlo konkretnu
19 situaciju u kojoj su ljudi dolazili iz korpusa i Glavnog štaba sa naređenjima,
20 verovatno naređenjem koje je izdao komandant Glavnog štaba. Oni su stupili u
21 kontakt sa funkcionalnom linijom rada sa ljudima iz Zvorničke brigade, a taj
22 funkcionalni odnos postao je odnos koji je povezivao obe strane na zahtev ljudi
23 iz korpusa i Glavnog štaba."

24 I dalje kažete sledeće:

25 "Dozvolite da Vam ovo protumačim. Drago Nikolić je imao dužnost da
26
27
28
29
30

1 postupa u skladu sa Popovićevim i Bearinim naređenjima."

2 Moje pitanje glasi ovako: složićete se sa mnom da je Drago Nikolić dobio
3 jedan užasan zadatak. Da li Vi ostajete pri tome da je on imao dužnost da
4 postupi po naređenju ili želite da promenite svoj iskaz?

5 O: Ne menjam ja iskaz. Ja ostajem pri iskazu da je on dužan bio da
6 izvršava naređenja Popovića i gospodina Beare. I ono šta mu je Obrenović rekao,
7 to nije ukazivalo da će izvršavati zadatke pogubljenja ljudi. Ukoliko je i takve
8 zadatke izvršavao, izvršavô ih je po naređenju ove dvojice ljudi.

9 P: Generale, govorili ste o operaciji ubistva, rekli ste da je on bio
10 dužan da to učini.

11 O: On je bio dužan da izvršava njihova naređenja. Ako je izvršavao
12 naređenja koja su protivzakonita i koja predstavljaju teška krivična dela, on je
13 znao kako je trebao postupiti u toj situaciji. Ako je postupio po njihovom
14 naređenju i da učestvuje u ubistvima, onda je postupio; ako nije, nije. A ako je
15 postupio po njihovom naređenju, onda je činio krivično delo.

16 P: Dakle, Vi ćete se složiti sa mnom da Drago, Popović, bilo ko, Vi,
17 bilo ko ko dobije naređenje da učestvuje u ovoj operaciji ubistva je dužan da ne
18 postupi po tom naređenju; je li je to tačno?

19 O: Da.

20 P: Dobro. I to je tako bilo prema pravilima JNA, VRS i Ženevskim
21 konvencijama koje su Vama bile poznate, zar ne?

22 O: Da.

23 P: Prema tome, ukoliko neko, uprkos svoje dužnosti da ne izvrši
24 naređenje da učestvuje u ovoj operaciji, učestvuje u operaciji, neko ko je tako

25

26

27

28

29

30

1 postupio, postupio je svojevolutno ili samovoljno, a mimo svoje dužnosti; je li
2 to tačno?

3 O: Pa tačno. Mi smo ovde sve vreme tumačili pravila. Da smo s... da su
4 se svi držali pravila, ne bi bilo ni zločina. Ne postoji pravilo kako počiniti
5 zločin, nego postoji pravilo kako nepočiniti zločin, odnosno kako ga sprečiti.

6 P: Ali ja hoću da istaknem sledeće: kada Vi ne ispunite svoju dužnost,
7 Vi to radite svojevolutno?

8 O: Ne znam da li najbolje razumem "ako ne ispunimo svoju dužnost, da
9 radimo svojevolutno." Možete biti u određenom smislu konkretni?

10 P: Kada Drago ili Vi ili bilo ko drugi dobije naređenje da počinji jedan
11 gnusan zločin, a zna da im je dužnost da ne postupe prema tom naređenju, ipak
12 postupe prema njemu, onda to čine hotimično, svojevolutno, niko im nije prineo
13 pušku uz glavu?

14 O: Tačno, niko im nije prinio pušku uz glavu. Neko im je dao taj
15 zadatak, oni su svesno pristupili u tome zadatku i bili su verovatno svesni da
16 čine krivično delo.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Prevodioci nisu sigurni da li ste rekli
18 da jesu bili svesni ili da nisu bili svesni da čine zločin.

19 SVJEDOK: Bili su svesni.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam.

21 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

22 P: Hvala, generale.

23 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsedavajući. Nemam
24 više pitanja.

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Hvala i Vama, gospodine McCloskey.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Bourgon, izvolite. Obratiću
3 se i Vama, gospodine Haynes.

4 G. HAYNES: [simultani prevod] Pa, možda bih ja mogao da počnem. Imamo
5 još 20 minuta ili nešto manje od 20 minuta do sledeće pauze, a gospodin Josse mi
6 je skrenuo pažnju na to da bi on želeo da se pozabavi nekim pitanjem pre nego
7 što ja počnem. Vidim da je sada ustao i gospodin Bourgon. Želeo bih malo vremena
8 i da se ja pripremim, pa ako možemo da rešimo najpre ta proceduralna pitanja, pa
9 da odemo na pauzu.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Najpre sam video Vas, gospodine
11 Bourgon. Gospodina Josse nisam primetio, odnosno nisam primetio da je najavio da
12 želi da uzme reč. Pretpostavljam da Vi želite.

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Ono što mene zanima nema nikakve veze sa
14 iskazom ovih svedoka, ali bih želeo da se time pozabavimo za koji minut.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da saslušamo najpre gospodina Bourgona.

16 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsedavajući. Dobro
17 jutro, časni Sude.

18 Gospodine predsedavajući, na početku iskaza ovog svedoka, odnosno na
19 početku unakrsnog ispitivanja, u skladu sa našim zahtevom da najpre Tužilaštvo
20 ispituje, zahtevom koji je Veće odbacilo, nama je rečeno da ukoliko se nešto
21 novo pojavi tokom unakrsnog ispitivanja Tužilaštva onda mi od Pretresnog veća
22 možemo da tražimo dopuštenje da u dodatnom unakrsnom ispitivanju obradimo ta
23 pitanja. Četiri takva pitanja iskrsla su danas i ja bih želeo da se njima
24 pozabavim u dodatnom unakrsnom ispitivanju. Skrenuo bih Vam pažnju na stranu 3
25
26
27
28
29
30

1 današnjeg transkripta, redovi 15 i 16, i tu je reč o identitetu dežurnog
2 operativnog. To je jedno potpuno novo pitanje koje je danas pokrenuto. Zatim na
3 stranici 41, u redovima 16 do 20, i isto pitanje, stranica 49, redovi od 7 do
4 16, tu se govori o dokumentu 385 po spisku 65ter, da li je postupak pokrenuo
5 samo Drago Nikolić i da li je krivični postupak protiv dva pripadnika Zvorničke
6 brigade, koji su po svemu sudeći pomagali neprijatelju, da li je to nešto što je
7 preduzeo Drago Nikolić. I najzad, poslednje pitanje jeste upravo ovo poslednje
8 kojim se pozabavio kolega iz Tužilaštva, a u pitanju je stranica 52, redovi od
9 20... od 9 do 25.

10 Dakle, reč je o tri pitanja kojima bih ja želeo nakratko da se pozabavim
11 u unakrsnom ispitivanju, ali potrebno mi je nešto vremena da bih porazgovarao sa
12 gospodinom Nikolićem pre nego što to učinim, naročito kada je reč o delovima
13 koji se pominju na stranicama 41 i 49. Morao bih o nečemu da porazgovaram sa
14 gospodinom Nikolićem pre ovog dodatnog unakrsnog ispitivanja.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Bourgon.

16 Gospodine Josse, izvolite.

17 Da saslušamo šta gospodin Josse ima da kaže...

18 [Sudije vijećaju]

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, to nema nikakve veze. Dobro, onda
20 možete Vi da prokomentarišete ovo izlaganje, pa ću i gospodina Haynesa i Vas
21 pitati šta Vi mislite o izlaganju gospodina Bourgona.

22 Gospodine McCloskey, izvolite.

23 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja ne ulažem prigovor na teme 2 i 3.

24 Što se tiče pitanja broj 1, to je nešto što jeste bio deo iskaza u glavnom
25
26
27
28
29
30

1 ispitivanju, ali to nije dugo pitanje, pa ako se ne budemo beskrajno na tome
2 zadržavali neću ulagati prigovor. To jeste... O tome jeste bilo reč u glavnom
3 ispitivanju i prosto se nametalo da treba postaviti ovo pitanje, pošto je svjedok
4 pomenuo da se popeo uz stepenice, video dežurnog operativnog, al' nije pomenuo
5 kako se on zove. Međutim, to je kratko pitanje i ako to ne bude se otezalo u
6 nedogled nemam prigovora.

7 G. HAYNES: [simultani prevod] Pa, ja ulažem prigovor.

8 Prvo pitanje je sasvim jasno, na osnovu evidencije Zvorničke brigade o
9 tome može da se postigne sporazum. Što se tiče drugog pitanja, to stoji u
10 optužnici i o tome je već bilo reči sa drugim svedocima, među kojima je bio i
11 svjedok Jeremić. A što se tiče ovog trećeg, to je nešto što... za šta se moglo
12 predvideti da će o tome biti reči u unakrsnom ispitivanju.

13 Svedok sada daje iskaz već veoma dugo. Deluje veoma umorno, ako smem to
14 da kažem, i nije neophodno da se sada bavimo ovim pitanjima.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Želite li da odgovorite na to,
16 gospodine Bourgon?

17 G. BOURGON: [simultani prevod] Kako da ne, časni Sude.

18 Ova pitanja nisu obrađivana tokom glavnog ispitivanja, o njima je prvi
19 put bilo reči tokom unakrsnog ispitivanja Tužilaštva koje je sprovedeno posle
20 unakrsnog ispitivanja svih timova Odbrane. Meni je potrebno veoma malo vremena
21 da bih rešio sva ova pitanja. Ne treba mi više od 10 minuta. U tom roku ću
22 obraditi sva ova pitanja, samo moram najpre da porazgovaram sa gospodinom
23 Nikolićem.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. Uskoro ćemo doneti odluku s
2 tim u vezi.

3 Gospodine Josse, kakvo je to nepovezano pitanje?

4 G. JOSSE: [simultani prevod] Postoje dva pitanja koja su međusobno
5 povezana, ali nemaju apsolutno nikakve veze sa iskazom ovog svedoka.

6 Časni Sude, Odbrani je poznato da je Žalbeno veće u predmetu *Prlić*
7 donelo odluku 26. februara ove godine, a ta odluka bi mogla da ima određeni
8 uticaj na dva podneska u vezi sa prigovorima o vezi sa kojima još uvek nije
9 doneta odluka.

10 Veće je, ne sumnjam, toga svesno. Takođe Vam je poznato da je sva
11 dokumentacija već predata kada je reč o tim konkretnim prigovorima i mi želimo
12 smernice u pogledu toga da li Veće želi da dobije neku dodatnu argumentaciju od
13 zainteresovanih strana u vezi sa tom konkretnom temom. Ja ne ohrabrujem
14 Pretresno veće da dozvoli dodatnu argumentaciju, ali ukoliko to činite, onda
15 molim da sve zainteresovane strane svoju dodatnu argumentaciju predaju jednog te
16 istog dana, da ne bismo imali situaciju kao u ping-pongu. U svakom slučaju, ta
17 odluka ima uticaja na celo ovo pitanje, a isto tako nam je potrebno i mišljenje
18 Veća u vezi sa 17. decembrom prošle godine. Što se tiče generala Gvera, mi bismo
19 bili zadovoljni da ostane na Pretresnom veću da naznači da li je potrebno izdati
20 dodatnu argumentaciju.

21 Što se tiče drugog pitanja, sad ću ovo pročitati doslovce:

22 "Posle razgovora između Tužilaštva i ekipe Gvera, ekipa Gvera želi da
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bude sasvim jasno da ne ulažemo prigovor na usvajanje u spis dokaznog predmeta
2 P4208. U takvim okolnostima Tužilaštvo ne ostaje pri svom zahtevu da se P4208
3 /?P4220/ usvoji u spis."

4 Pretresno veće može da se podseti na šta se sve ovo odnosi, ali u
5 suštini je reč o pitanjima koja su proistekla iz iskaza gospodina Kosovca.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam.

7 [Sudije vijećaju]

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Da počnemo od Vas gospodine
9 Josse. Kada je reč o ovom prvom pitanju koje ste pomenuli... Izvolite, možete da
10 sednete.

11 Kao što možete da zamislite, odluka Žalbenog veća u predmetu *Prlić* je
12 nešto što smo mi vrlo brižljivo proučili i zahvalan sam Vam što ste pomenuli ovo
13 pitanje. Mogu da Vam potvrdim da nam nije potrebna nikakva dodatna argumentacija
14 bilo koje strane u postupku kada je o ovome reč.

15 Što se tiče Vašeg drugog pitanja koje ste pomenuli u vezi sa ovim
16 dokumentima, ja mislim da je neophodno da to malo detaljnije proučimo.

17 Što se tiče Vašeg zahteva, gospodine Bourgon, za dodatno unakrsno
18 ispitivanje, mi odobravamo Vaš zahtev. Predlažemo Vam da vrlo malo vremena
19 utrošite na obrađivanje prvog pitanja, jer mislim da je već izneta argumentacija
20 sasvim valjana. Na kraju krajeva, možete da pogledate odgovor koji je svedok
21 jutros pružio, a tu se ne dodaje nešto novo onome što smo već znali.

22 Sada ćemo poći na pauzu i želim da se uverim da će obezbeđenje omogućiti

23
24
25
26
27
28
29
30

1 gospodinu Bourgonu da se posavetuje sa svojim branjenikom.

2 [Sudije vijećaju]

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Naravno, biće neophodno da se držite
4 svog obećanja da će Vam unakrsno ispitivanje biti ograničeno na 10 minuta.

5 Idemo na pauzu od 25 minuta. Hvala.

6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

7 ... Početak pauze u 12.00h

8 ... Sjednica nastavljena u 12.30h

9 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

10 Sjednite, molim.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Bourgon, izvolite. Sada je
12 12.30h.

13 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

14 Dalje unakrsno ispituje g. Bourgon:

15 [Branilac ispituje putem prevodioca]

16 P: Dobro jutro, gospodine.

17 O: Dobar dan, gospodine Bourgon.

18 P: Imam nekoliko pitanja što proizlazi iz unakrsnog ispitivanja Tužbe.

19 Odnosi se na odgovor sa stranice treće, redak 15. do 16. Ja to navodim da bi
20 kolege mogle pratiti. I tamo navodite:

21 "Tačno je da nisu nalikovali jedan na drugoga."

22 A to s toga što Vas je Tužiteljstvo pitalo da povučete paralelu i
23 usporedite Jokića i Nikolića. I rekli ste da je i gospodin Simić bi trebao da
24 bude na tužnosti taj dan, ali iz nekog razloga nije mogao. Ali mogao je, dakle,
25 biti gospodin Nikolić.

26 Moje pitanje je sledeće: ovo je... prvi put spominjete ime Simić i to u

27

28

29

30

1 cjelokupnom svom svjedočenju i želim potvrdu od Vas da to nije informacija koju
2 ste... kojom ste raspolagali u ono doba, u ono vrijeme.

3 O: Tačno.

4 P: A 15. jula, ispravite me ako griješim, bilo bi normalno za gospodina
5 Simića, budući da je pomoćnik komandanta za moral i vjerska pitanja, da bude
6 dosta zaokupljen tog dana zbog velikih gubitaka Zvorničke brigade; je l' tako?

7 O: Pa, on je između ostalih radio i te poslove, ali tog 15-og nekih
8 velikih gubitaka nije bilo, ali je imô jednu vrstu poslova koji se tiču sahrana.

9 P: Kad kažete "sahrane", na koje sahrane mislite? Govorite li o
10 sahranama članova Zvorničke brigade koji su poginuli u ratnom djelovanju, u
11 akciji?

12 O: Da.

13 P: Drugo... druga tema koju ste i sami načeli, ali i Tužiteljstvo,
14 stranica 41., redovi 16 do 20, i 49. stranica, 7. do 16. red.

15 Molim Vas da pokažete P385 na ekranu.

16 Gospodine, ovo je dokument koji Vam je Tužiteljstvo pokazalo, a Vi ste
17 svjedočili da niste bili svjesni ovog dokumenta u ono doba. Moje pitanje je
18 sljedeće: možete li nam potvrditi da ovo nije bilo kakva presuda ili neka kazna,
19 nego rješenje o pritvoru i to izdaje organ bezbjednosti, dok se... dok sâm organ
20 procjenjuje cijelu situaciju; je li tako?

21 O: Ovo je rešenje koje izdaje organ bezbednosti. Kada je reč o krivičnom
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 delu u nadležnosti vojnih sudova i on to radi po službenoj dužnosti. Ima pravo
2 da lice koje je počinilo krivično delo da ga zadrži u pritvoru od tri dana, a da
3 kasnije o njegovoj sudbini odlučuje vojni tužilac. I u pravilu službe
4 bezbednosti piše da određivanja ovoga pritvora je u nadležnosti organa
5 bezbednosti nivoa armije. Da li je to Drago imô pravo po zakonu il' nije, ja ne
6 znam.

7 P: Ali možete nam potvrditi da ovo nije nikakva presuda ili kazna; je li
8 tako?

9 O: Ne, ovo je nešto u fazi istrage.

10 P: A u ovom slučaju ste vidjeli krivičnu prijavu koju je podnio Drago
11 Nikolić koji se odnose na Đokića, oca i sina. Toga se sjećate, zar ne?

12 O: Da, video sam te dokumente zajedno s ovim ostalim.

13 P: Moje zadnje pitanje na ovu temu je sljedeće: tužitelj... Možda bismo
14 trebali otići na poluzatvorenu sjednicu.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Učinimo to. Nakratko prijedimo na
16 poluzatvorenu sjednicu.

17 [Poluzatvorena sjednica]

18 (redigovano)

19 (redigovano)

20 (redigovano)

21 (redigovano)

22 (redigovano)

23 (redigovano)

24

25

26

27

28

29

30

1 (redigovano)
2 (redigovano)
3 (redigovano)
4 (redigovano)
5 (redigovano)
6 (redigovano)
7 (redigovano)
8 (redigovano)
9 (redigovano)
10 (redigovano)
11 (redigovano)
12 (redigovano)
13 (redigovano)
14 (redigovano)
15 (redigovano)
16 (redigovano)
17 (redigovano)
18 (redigovano)
19 (redigovano)

20 [Otvorena sjednica]

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Na otvorenoj smo sjednici.

22 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

23 P: Na stranicama 52. i 53. moj kolega je iznio jednu hipotezu u smislu
24 "ako je bilo naredbe, ako bi odbili provesti naređenje, ako bi ga poštovali."

25

26

27

28

29

30

1 Moje pitanje se ne odnosi na tu hipotezu, nego na sljedeće: u periodu od 18.
2 jula 1995. kada ste poslali svoj izvanredni borbeni izvještaj korpusu, prvo,
3 htio bih čuti od Vas da mi potvrdite znate li na koji izvanredni borbeni
4 izvještaj uopće se odnosi. Dakle, sjećate se onog izvještaja od 18. jula?

5 O: Da, da, sećam.

6 P: Od trenutka kad ste poslali taj izvanredni borbeni izvještaj 18. jula
7 i sastanka sa svim komandantima brigada i pomoćnikom komandanta 23. jula, možete
8 li potvrditi da se ni u jednom trenutku između ta dva trenutka niste našli sa
9 Draganom Nikolićem u bilo kakvom angažmanu njegovom u aktivnostima o kojima ste
10 saznali do 18. jula?

11 O: Tačno.

12 P: Hvala Vam, gospodine. Nemam više dodatnih pitanja.

13 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Bourgon.

15 Gospodine Haynes, izvolite. Pretpostavljam da nećete danas biti gotovi
16 sa svojim...

17 G. HAYNES: [simultani prevod] Nažalost, ne. Htio bih započeti time što
18 ću svima priopćiti dobru vijest, da sam dosta precizan, a mislim da imam sat i
19 pol do dva za dodatno ispitivanje.

20 Dakle, preostalo vrijeme danas i ne više od jednog dijela sutrašnjeg
21 zasjedanja. Svima sam privatno to rekao, jer su me svi pitali. Nakon što smo
22 saslušali unakrsno ispitivanje mog klijenta i ono što mu je sugerisano i ono
23 pogotovo što mu nije, mislim da smo zauzeli dosta hrabro stajalište što se
24
25
26
27
28
29
30

1 tiče ostatka naše argumentacije i obrane i nakon sutrašnjeg proglašavanja stanke
2 početak ćemo u ponedjeljak. Međutim, nećemo potrošiti ni cijeli tjedan, možda će
3 biti dovoljno samo jedan ili dva dana suđenja sljedeći tjedan. A kad se gospodin
4 Pandurević i ja malo odmorimo, onda ćemo to pismeno o tome obavijestiti, ali
5 sada objavljujem svima naš program za budući rad.

6 Dosta o tome, osim ako neko ne želi komentirati to što sam rekao prije
7 nego što postavim... počnem postavljati pitanja. Dakle, oni koji trebaju
8 predstaviti svoje dokaze nek' se počnu pripremati, tako da mi ne bi imali
9 nekakvu dulju stanku.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, da li još uvijek
11 očekujete da ćete podnijeti zahtjev za pobijanjem danas?

12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes, izvolite.

14 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala Vam.

15 Dodatno ispituje g. Haynes:

16 [Branilac ispituje putem prevodioca]

17 P: Htio bih, gospodine Pandureviću, početi s time da razriješimo temu
18 onog dana oko kojeg Vam je postavljeno jako puno pitanja, a to je 25. septembra.
19 Mislim da moramo početi razmatrajući dokument 7D679. To je redovni borbeni
20 izvještaj za taj datum 25. septembra.

21 SUDIJA KWON: [simultani prevod] P2926 je ista ta stvar?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HAYNES: [simultani prevod] Ja ću se prikloniti Vašem mišljenju. Vi
2 ste uvijek u pravu.

3 P: Ovdje se spominje, dakle, sastanak ili nekakav događaj u 15.00
4 časova. Šta se opisuje time?

5 O: U paragrafu 2 kaže se, između ostalog: "U 15.00 časova, komandant
6 brigade po povratku sa referisanja iz korpusa održao je sastanak sa komandantima
7 bataljona, diviziona i užim delom komande." Ovo znači da je u toku tog dana
8 Obrenović, koji je bio na sastanku u Vlasenici i primio zadatak u vezi
9 angažovanja jedinica u zoni 1. krajiškog korpusa, prikupio komandante bataljona
10 i uži deo komande i regulisô pitanja koja su proisticala iz naređenja generala
11 Krstića.

12 P: Pretpostaviti je da ste u nekom trenutku dok ste bili komandant i Vi
13 održavali takve sastanke.

14 O: Da, normalo.

15 P: Koliko bi takav sastanak trajao?

16 O: Pa, u ovom slučaju kada je prisutni komandanti bataljona i diviziona
17 i organi komande, ti sastanci ne traju kratko, najmanje sat i po vremena i više.

18 P: Hvala. Molim Vas, sad pogledajmo P379, dnevnik dežurnog operativnog
19 za septembar i to stranicu 137, ako je možemo prizvati na e-sudnicu.

20 Dakako, engleska verzija je tipkana i razumljivija, međutim možete li
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 naći neku natuknicu koja se odnosi na 15.15h, dakle 15 minuta nakon tri sata
2 popodne.

3 O: Ja vidim jedan unos u 15.00 časova: "budu u operativnoj Sali, dat
4 telegram u 13.00h," ako mislite na to.

5 P: Ne, ono što ja imam na umu je Velika pećina. Tamo se spominje Velika
6 pećina.

7 O: Ja ne vidim celu stranicu. Možda je negde pri dnu stranice, ja
8 stvarno ne mogu...

9 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Mislim da je vidim.

10 G. HAYNES: [simultani prevod]

11 P: Na desnoj strani stranice natuknica ima oznaku vremena 15.15h.
12 Sredina stranice prema desno.

13 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Dva retka iznad nečega što prosijava sa
14 suprotne stranice.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kursor upravo pokazuje na taj redak, da
16 li vidite? E sad ga više nema.

17 SVJEDOK: Da, vidim, vidim.

18 G. HAYNES: [simultani prevod]

19 P: Što piše na originalu, tako da provjerimo da li je prijevod u redu?

20 O: "Osmatrajući na Velikoj pećini u 15.15h iz rejona Ramića," pa ne znam
21 jednu reč, "od pravca Sapne, četiri autobusa."

22 P: Dobro. Znači to je 15.15h. Možemo li otići malo niže, unos jedan
23
24
25
26
27
28
29
30

1 redak iznad dna stranice.

2 O: "584-726 komandant."

3 P: Čiji je to broj?

4 O: To je taj broj o kojem smo mi govorili u glavnom ispitivanju, sa kog
5 sam se ja javljô, a to je broj mojih prijatelja u Zvorniku.

6 P: Gdje ste Vi bili tom sredinom popodneva i kasno popodne tog dana?

7 O: Bio sam jedno vreme kod tih prijatelja, a posle sam otišô kod kuće...
8 kod devojke, gdje sam s vremena na vreme boravio, u Čelopek.

9 P: A ko je dao taj broj da završi u bilježnici dežurnog operativca?

10 O: Ma, ja sam javio taj broj na kom se nalazim.

11 P: Hvala. Ostavit ćemo to za sada.

12 A sada o nečem posve drukčijem, gospodine Pandureviću. Sjećate se kad
13 sam ja postao Vaš branitelj?

14 O: Da.

15 P: Kada je to bilo?

16 O: Mislim februara da smo se prvi put sreli, februara 2006.

17 P: Koliko smo sati proveli zajedno od tog trenutka naovamo?

18 O: Teško mogu izmeriti u satima, ali mogu reći sate i sate.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Recite nam svima da li raspravljamo teme o kojima ćemo postavljati
2 pitanja svjedocima kad dođu svjedočiti.

3 O: Da, između ostalog i o tome smo raspravljali.

4 P: Da li Vi zapisujete pitanja koja postavljam ja svjedocima?

5 O: Pa, pitanja koja postavljate u toku ispitivanja nisam zapisivao
6 nikad, ali su se umnogome razlikovala od teza koje sam ja smatrao da su bitne da
7 su iznesu pred svedoke u sudnici.

8 P: Dakle, samim time ste odgovorili na moje sljedeće pitanje, a to je:
9 da li sve o čemu razgovaramo nađe svoj put u obliku pitanja koje se postavlja
10 svjedoku?

11 O: Ne, mnogo više izdiskutujemo pitanja i činjenica, a mnogo manje od
12 toga bude izneto u sudnici sa Vaše strane.

13 P: A što je s Vašim vlastitim svjedočenjem pred ovim Sudom? Da li su
14 stvari o kojima smo govorili u pripremi postoje, a za koje nam Vi niste rekli?

15 O: Ne.

16 P: Vi pišete svoje vlastite podneske koji se šalju ovom Sudu?

17 O: Ne, nisam ja nikad pisao ni jedan podnesak koji bi se predao Sudu.
18 Nisam napredovao do te mere.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Bourgon, izvolite.

20 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine predsjedavajući. Ne
21 bih htio prekidati kolegu, međutim za vrijeme unakrsnog ispitivanja gospodina
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Pandurevića mi smo naglasili poentu, a to mi je kolega iz Tužiteljstva naglasio
2 dosta, da se ne smije ulaziti u odnos između branitelja i klijenta. Ja smatram
3 da moj kolega se odriče te privilegije tajnosti razgovora između klijenta i
4 odvjetnika i sada se bavi temom razgovora klijenta i odvjetnika.

5 Ako je to dopušteno, onda to, gospodine predsjedavajući, otvara cijelo
6 novo područje za unakrsno ispitivanje, što bi nama onda trebalo se dopustiti da
7 unakrsno ispitamo svjedoka o onome što se događalo između njega i njegovog
8 odvjetnika, ako je upravo to što on čini na temelju ovih pitanja koja je
9 postavio.

10 Ja sam čekao dok budem siguran da se upravo to i događa.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja se brinem za istu stvar. Al' ako se
13 odnosi samo na ono područje koje sam ja načeo kao temu, a to se radi o podnesku
14 25. septembra, onda je to u redu. Meni se čini da je upravo taj smjer u kojem su
15 oni krenuli. Al' ako krene bilo kamo dalje od nečega što je neuobičajeno
16 područje za ispitivanje, onda bi stvarno morali biti oprezni.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Ostojić.

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ne samo da se čini, nego on stvarno je se
2 odrekao te privilegije i to je zabranjeno. On bi sad na stražnja vrata ušao tamo
3 gdje je nama zabranjeno otići na glavno pitanje. A da je tako nešto postavljao u
4 svom ispitivanju, onda bismo mi tražili dodatna pitanja koja ćemo postaviti
5 gospodinu Pandureviću.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes, recite.

7 G. HAYNES: [simultani prevod] Ja sam pustio pitanja o uputama gospodina
8 Pandurevića meni i da li su oni odraženi u 65ter dokumentima u predraspravnom
9 podznaku /?podnesku/ i u ispitivanju svjedoka PW-168. Ovo je klasičan primjer
10 teme u dodatnom ispitivanju koja je načeta u unakrsnom ispitivanju i imam
11 apsolutno pravo da utvrdimo da li *prima facie* postoje neki nedostaci u tim
12 dokumentima koji su mogu pripisati gospodinu Pandureviću ili koji se mogu
13 pripisati njegovom odvjetniku.

14 [Sudije vijećaju]

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nakon konzultacija sa kolegama,
16 jednoglasni stav je naš da ne postoji ništa nepravilno što bi se događalo pred
17 nama, pod uvjetom da to bude ograničeno samo na ono što je gospodin Haynes
18 upravo rekao. Ne vidimo bilo kakvih osnova za bilo kakvo dodatno unakrsno

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

- 1 ispitivanje. Gospodine Haynes, brzo završite sa ovim.
- 2 G. HAYNES: [simultani prevod] Ja ću biti kratak.
- 3 P: Da li ste Vi napisali sažetak 65ter svog svjedočenja ili bilo kojeg
4 drugog svjedoka na Vašem popisu svjedoka?
- 5 O: Ne.
- 6 P: Jeste li Vi sastavili pitanja za unakrsno ispitivanje svjedoka PW-
7 168?
- 8 O: Jesam oblasti i teze o čemu bi trebalo ispitivati.
- 9 P: Jeste li mislili da unakrsno ispitivanje tog svjedoka, PW-168, da je
10 obuhvatilo sve teme koje ste Vi htjeli da budu uhvaćene?
- 11 O: Ne, ni izbliza.
- 12 P: Jeste li Vi donijeli odluku da se ne obrade sve teme koje ste Vi
13 htjeli obraditi?
- 14 O: Ne, nisam ja.
- 15 P: Kakvi su bili Vaši osjećaji u tom trenutku u vezi toga?
- 16 O: Nisam bio zadovoljan sa tim u potpunosti.
- 17 P: A zbog čega ste konkretno bili nezadovoljni?
- 18 O: Posebno o pojedinim oblastima o kojima sam želeo da se ispituje taj
19 svedok, a i o nekim temama u kojima Vas je i prekinulo i časno Sudsko veće, pa
20 niste mogli ići dalje u... u te oblasti.
- 21 P: Da li ste Vi doneli odluku da se pojedinosti o razgovoru sa Draganom
22 Obrenovićem od 16. jula ne nađu u Vašem sažetku po pravilu 65ter, sažetku Vašeg
23 iskaza?
- 24 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Isti prigovor, časni Sude.
- 25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da nije nužno da ponovo slušamo
26
27
28
29
30

1 argumentaciju. Možemo da nastavimo.

2 Možete li da ogovorite na pitanje?

3 SVJEDOK: Ne. Odgovor je: ne.

4 G. HAYNES: [simultani prevod]

5 P: Da li ste Vi doneli odluku da se ne pomene učestvovanje organa

6 bezbednosti u dovođenju zarobljenika u Zvornik, da se to ne pomene u Vašem

7 sažetku po 65ter?

8 O: Ne.

9 P: Ili sastanak sa Draganom Obrenovićem 23. jula?

10 O: Ne.

11 P: Ili sastanak sa generalom Krstićem 27. jula?

12 O: Ne.

13 P: Kada ste prvi put uočili ove omaške u svom sažetku po pravilu 65ter?

14 O: Neke sam video neposredno pre same predaje, kad je istekao rok da se

15 sam podnesak 65ter preda. Znači, pokazana mi je završna verzija.

16 P: Da li ste sa Eileen Gilleece govorili o sastanku sa Draganom

17 Obrenovićem od 16. jula?

18 O: O detaljima o sastanku nisam, samo sam rekao kada me je on upoznao o

19 prisustvu zarobljenika na području Zvornika.

20 P: Da li ste svojim braniocima govorili o tome?

21 O: Jesam, sve sam njima govorio što sam znao.

22 P: Kada ste im to prvi put preneli?

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Bourgon, izvolite.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. BOURGON: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, sada zaista
2 zadiremo u pitanje privilegovanog odnosa branioca i branjenika.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali to Vas uopšte ne zanima. Vas to
4 zanima samo onda kada pokušavate to pravilo da prekršite i onda Vas sprečimo u
5 tome. A inače je to nešto što se tiče branioca i branjenika. I branilac može da
6 se bavi ovim pitanjem pod uslovom da njegov branjenik ne ulaže prigovor na to.
7 Molim Vas da sednete obojica i da nastavimo.

8 G. BOURGON: [simultani prevod] Časni Sude, želeo bih da se obratim
9 Pretresnom veću. Ja ne kažem da je reč o kršenju, ja samo kažem da se on odriče
10 tog privilegovanog odnosa i ja ću onda tražiti dodatno unakrsno ispitivanje na
11 temelju toga da su se oni odrekli ovog privilegovanog odnosa.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda Vi to tražite kasnije, pa ćemo mi
13 doneti odluku.

14 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, mi želimo da
15 stavimo do znanja svoj stav Veću. Mi sada tražimo od gospodina Haynesa i
16 gospodina Sarape da oni daju iskaz u vezi sa ovim svedočenjem, mada su mogli da
17 traže dozvolu da izmene sažetak po 65ter, međutim oni sada ulaze u ovu raspravu

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 koju niko ne može da potvrdi osim samog branioca.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes, izvolite nastavite.

3 G. HAYNES: [simultani prevod]

4 P: Možete li da odgovorite na pitanje? Pitanje je glasilo: kada ste prvi
5 put svojim braniocima rekli za sastanak od 16. jula?

6 O: Znam da je to bilo davno, da smo analizirajući činjenice i događaje i
7 sve, to je bilo više od dve godine unazad.

8 P: Vi niste advokat, ali kako ste Vi shvatili šta je svrha pripreme ovog
9 sažetka po pravilu 65ter?

10 O: Ja sam to pravilo razumeo kao podnošenje dokumenta iz koga će tužilac
11 i časni Sud videti koji je osnov, odnosno temelj Odbrane optuženog, koje će
12 svedoke izvesti i osnovne činjenice o kojima će svedočiti, da bi se mogli
13 pripremiti za svoj rad.

14 P: Da li ste pročitali veliki broj sažetaka po 65ter u ovom predmetu?

15 O: Jesam sve koje... od svih suoptuženih.

16 P: I kakav je bio Vaš zaključak, koliko oni odaju informacija?

17 O: Bilo je nekih podnesaka gde je bilo samo po dve-tri teze iz kojih se
18 ništa nije moglo zaključiti.

19 P: Da li biste... da još želite da iznesete neku konkretnu kritiku?

20 O: Ja neću iznositi kritiku. Ja samo sećam se podneska gospodina Beare,
21 gde je bilo svedoka, osim njihove biografije, imena i prezimena, da ja nisam

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 znao o čemu će svedočiti uopšte.

2 P: Da pređemo na drugu temu.

3 Tokom unakrsnog ispitivanja gospodina Bourgona, rekli ste nam da ste
4 2005. godine razgovarali sa gospodinom Bourgonom i gospođom Nikolić. Iz kakvih
5 motiva ste to uradili?

6 O: Oni su izrazili želju da razgovaraju sa mnom. Ja sam prihvatio to.
7 Nisam imao predodžbu šta bi oni specijalno želeli da čuju od mene, al' nisam imô
8 nikakvog razloga da odbijem taj sastanak.

9 P: Da li ste rado i dobrovoljno tako postupili?

10 O: Dobrovoljno, da.

11 P: A da li ste smatrali da treba... da branioci Drage Nikolića treba da
12 vode beleške o razgovoru koji su vodili sa Vama?

13 O: To je bio početak, kad ja još nisam dobro poznao Pravilnik o
14 postupku i dokazima i nisam znao da l' su trebali da vode zabeleške ili ne.

15 P: Možete li da se setite da li ste u toj fazi već bili doneli odluku da
16 svedočite u vlastitu odbranu?

17 O: Da.

18 P: To je dvosmislen odgovor. Mislite "da, odlučili ste već bili" ili
19 "da, sećate se"?

20 O: Odlučio sam bio da svedočim u svom predmetu pre tog sastanka.

21 P: Možda ovo nije jasno na osnovu Vaših prethodnih odgovora, ali da li
22 je Vama bilo poznato da branioci Drage Nikolića vode beleške o razgovoru sa
23 Vama?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne znam. Imali su papire na stolu, postavili su neka pitanja. Kakve
2 su beleške i da li su beleške vodili stvarno ne mogu reći sa sigurnošću.

3 P: Da li su Vam ikada pokazali bilo kakve beleške?

4 O: Ne.

5 P: Da li ste razgovarali sa braniocima nekog drugog suoptuženog?

6 O: Ne.

7 P: Da li je to zbog toga što to niko od Vas nije tražio ili imate neki
8 poseban odnos sa Dragom Nikolićem?

9 O: Nemam nikakav poseban odnos. Mislim da niko nije eksplicite tražio, a
10 i kada sam se prijavio za svedočenje, mislim da niko nije eksplicite izrazio
11 želju da razgovara sa mnom i nisam razgovarao ni sa jednom Odbranom.

12 P: Hvala.

13 G. HAYNES: [simultani prevod] Molim da pređemo na poluzatvorenu sednicu.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Idemo, molim, na poluzatvorenu sednicu.

15 [Poluzatvorena sjednica]

16 (redigovano)

17 (redigovano)

18 (redigovano)

19 (redigovano)

20 (redigovano)

21 (redigovano)

22 (redigovano)

23

24

25

26

27

28

29

30

1 (redigovano)

2 (redigovano)

3 (redigovano)

4 (redigovano)

5 [Otvorena sjednica]

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Sada smo na javnoj sednici.

7 G. HAYNES: [simultani prevod]

8 P: Molim Vas da nas podsetite šta je Vama Dragan Obrenović rekao o
9 umešanosti Drage Nikolića u događaje od 13. do 16. jula.

10 O: On je meni rekao da je 13-og njemu Drago prenio poruku da će doći
11 određen broj zarobljenika na područje Zvornika, da trebaju tu da budu
12 prihvaćeni, da se izvrši trijaž, a da se ostali šalju u logor Batković i u
13 razmenu, da imaju pratnju i obezbeđenje i da mu je potrebno nekoliko policajaca,
14 jer on treba sačekati kolonu sa ratnim zarobljenicima.

15 P: Kada... Davanjem iskaza u vlastitu odbranu, da li Vam je namera bila
16 da stvorite neke dodatne teškoće za Dragu Nikolića, a koji već nisu obelodanjeni
17 u ovom predmetu?

18 O: Ne, ja mislim da ništa novo nisam rekao, kad su u pitanju bilo koji
19 saoptuženi, što nije već u ovome predmetu rečeno.

20 P: Kako ste Vi shvatili, šta je gospodin Bourgon hteo da kaže kada Vam
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 je rekao u više navrata kao uvod u pitanje: "kažem Vam to zbog načina zbog koji
2 ste Vi svedočili protiv Drage Nikolića"?

3 O: Ja nisam svedočio ni protiv nikoga u ovome predmetu. Ja sam govorio
4 činjenice koje znam i odgovarao na pitanja. Smatrao sam to obavezom i da kao
5 svedok pod zakletvom kažem istinite činjenice. Na koji način su se te činjenice
6 odnosile na kog su optuženog, kako ih je on doživeo, to je njegova lična stvar.

7 P: Želeo bih da vidim da li shvatate ono što Vam je sugerisao konkretno
8 Bourgon i gospodin Ostojić. Da li ste Vi shvatili da se Vama sugeriše da ste Vi
9 dali lažni iskaz pod zakletvom?

10 O: Da.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Bourgon, izvolite.

12 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsedavajući.

13 Čekao sam da odgovor uđe u zapisnik. Želeo bih da Pretresno veće pogleda
14 stranicu 78, redovi 19 i 20. Tu moj kolega kaže:

15 "Kako ste Vi shvatili gospodina Bourgona kada Vam je on rekao, rekao Vam
16 je u više navrata kao uvod u pitanje: 'Ovo Vam kažem zbog načina na koji ste
17 svedočili protiv Drage Nikolića.'"

18 Ja se ne sećam da sam koristio reč "protiv" Drage Nikolića. Ja sam
19 koristio reč "u vezi" sa Dragom Nikolićem. Ja sam proverio ove dve reference i
20 dva puta sam rekao "u vezi sa" u zapisniku, a možda kolega ima još neku
21 referencu.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HAYNES: [simultani prevod] Prihvatam to. Siguran sam da je u pravu,
2 imam ovde pri sebi sve reference.

3 P: Da li ste takođe shvatili da gospodin Bourgon sugeriše da ste Vi
4 zajedno sa Draganom Obrenovićem odlučili da lažete ili da sprečite ostvarenje
5 pravde u razgovoru koji je vođen 1999. ili 2000?

6 O: Da, shvatio sam to na taj način.

7 P: A da li ste shvatili da gospodin Ostojić sugeriše da ste Vi kopirali
8 promašenu odbranu generala Krstića?

9 O: Da. Ako bih to uradio onda bih bio stvarno lud, ako sam kopirô nešto
10 što je promašeno.

11 P: Kada ste prvi put saznali da je general Krstić osuđen na 43 godine
12 zatvora?

13 O: Kada mu je presuda izrečena.

14 P: Da li je to pre nego što ste razgovarali sa Eileen Gilleece ili posle
15 toga, razgovarali ste u jednom restoranu?

16 O: Ja se sećam razgovora sa Eileen Gilleece, a mislim da je presuda bila
17 posle toga, nisam siguran.

18 P: Da li ste shvatili da se sugeriše da ste Vi izmislili umešanost i
19 jednog i drugog branjenika i organa bezbednosti u Glavnom štabu, kao i na nivou
20 korpusa i brigade, u ovoj operaciji ubijanja?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, s tim što su, posebno gospodin Bourgon, shvatio da ja govorim
2 istinu kada iznosim stavove koji su suprotni izjavama gospodina Obrenovića, a
3 nisu upereni protiv njegovog branjenika. A sve druge stavove moje je smatrao
4 lažnim.

5 P: Sada bih želeo da pogledamo neke izvore dokaznog materijala. Većina
6 Vam je već predočena u unakrsnom ispitivanju. Želeo bih da počnem od P107. U
7 pitanju je plan "Krivaja 95", pošto nemam bolji izraz za to, i potrebne su nam
8 stranice 5 na B/H/S-u, 7 na engleskom.

9 Vi ste, naravno, već videli ovaj dokument, zar ne?

10 O: Da.

11 P: Kada ste prvi put videli ovaj dokument, da li ste ga pročitali u
12 celosti, od početka do kraja?

13 O: Da.

14 P: Da li ste ustanovili ko je bio odgovoran za ratne zarobljenike prema
15 "Krivaji 95"?

16 O: Da, to piše u ovom dokumentu.

17 P: Da li biste mogli to da nam pročitate kako bi to ušlo u zapisnik,
18 molim Vas?

19 O: To je tačka 10 (B), drugi pasus.

20 "Organi bezbednosti i vojne policije odrediće rejone prikupljanja i
21 obezbeđenja ratnih zarobljenika i ratnog plijena. U postupanju sa ratnim
22 zarobljenicima i stanovništvom u svemu se pridržavati Ženevske konvencije."

23 P: I da li ste Vi tako shvatili da takav stav i postoji?

24 O: Da.

25

26

27

28

29

30

1 P: Mislim da svi, osim možda gospodina Gosnella koji Vas je unakrsno
2 ispitivao, da se svako u nekom trenutku pozvao na iskaz Miroslava Deronjića,
3 iskaz koji je usvojen u spis po pravilu 92^{quater}. Ja molim da se predoči u
4 sistemu elektronske sudnice P3139. Dokument je pod pečatom, iz razloga koji ja
5 ne shvatam, ali postoji redigovana verzija 3139A i mislim da nijedan od onih
6 pasusa koji ću ja predočavati... Mislim da svi mogu da se emituju u javnosti,
7 ali ako bilo ko ima bilo kakvo objašnjenje koje bi želeo da pruži ili
8 argumentaciju koju bi želeo da iznese, sasvim su dobrodošli.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li neko želi da iznese bilo kakvo
10 zapažanje sa ovim u vezi? Niko. Idemo dalje.

11 Samo trenutak. Gospodine McCloskey, izvolite.

12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Gospođa Stewart mi je rekla sledeće:
13 razlog zbog kojeg je ovaj dokument pod pečatom jeste taj da je iskaz u nekom
14 trenutku bio na poluzatvorenoj sednici, odnosno deo iskaza, i zbog toga je ovo
15 ograničeno na ovaj način. 3139A je redigovana verzija, ona verzija u kojoj su
16 izostavljeni delovi iskaza dati na poluzatvorenoj sednici, a to je odavno
17 obavljeno. Kada bismo ponovo pregledali, možda bismo mogli i da preispitamo taj
18 svoj stav ukoliko je to nešto sporno.

19 [Sudije vijećaju]

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nije problem da ostanemo na javnoj
21 sednici, pa možemo da nastavimo.

22 G. HAYNES: [simultani prevod] Veliko hvala. Zahvaljujem se i gospodinu
23 McCloskeyom za pomoć.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak.

25 [Pretresno vijeće i gđa sekretar se savjetuju]

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hteo bih da sve bude sasvim jasno, jer
2 mislim da treba da znate o čemu je maločas bilo reči. Podsetili su me da postoje
3 dve verzije dokumenta, jedna je redigovana, a druga nije. Neredigovana verzija
4 je pod pečatom, pa ćemo se mi služiti redigovanom verzijom ovog iskaza i na taj
5 način nećemo imati nikakvih prepreka.

6 Možete da nastavite.

7 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala.

8 Nadam se da neće biti nikakvih poteškoća. P3139A, želeo bih da počnem
9 pri dnu stranice 87, pa da onda pređemo na stranicu 88. Počinje pitanjem
10 gospodina Karnavasa:

11 "13-og ste se sastali sa gospodinom Bearom, zar ne? Bili ste u
12 kontaktu sa njim?"

13 "O: Tako je."

14 Molim sada da pređemo na sledeću stranicu.

15 "P: A u to vreme, prema Vašem iskazu, gospodin Beara Vam je stavio do
16 znanja da je on bio tamo da pobije sve Muslimane koji su tamo bili, to jest u
17 skladištima u školama i autobusima. Je li to tačno?"

18 "O: To je tačno."

19 Nešto niže:

20 "13-og, kada je Beara došao u moju kancelariju, ja sam rekao bukvalno
21 ono što mi je on preneo. Znate kako sam reagovao, to je opisano u razgovoru koji
22 sam ja vodio. Do tog trenutka u Bratuncu nije dolazilo do sistematskog ubijanja
23 ljudi osim događaja koji se odigrao u Kravici."

24 Onda u poslednjem pasusu:

25

26

27

28

29

30

1 "13-og uveče ili 14-og ujutro, sprečio..." Pretpostavljam da ovde
2 stoji: "'Ja sam sprečio' gospodina Bearu da počini bilo kakvo ubijanje, pa i
3 sistematsko u Bratuncu. Prema uputstvima Karadžića, onako kako sam ja to
4 protumačio, zatočenici su odvedeni iz Bratunca u Zvornik, tako da je veliki broj
5 zarobljenika bio živ 14-og i prevezeni su u Zvornik. 14-og ujutru otišao sam da
6 vidim Karadžića, mislim da ćete doći do ovog pitanja, i preneo sam namere
7 gospodina Beare onako kako ih je on preneo gospodinu Karadžiću."

8 Stranica 89:

9 "Gospodin Karadžić je reagovao... Dozvolite da završim..."

10 Mislim da se tu obraća gospodinu Karnavasu:

11 "Dozvolite mi da objasnim. Gospodin Karadžić je reagovao onako kako
12 jeste, a ja sam stekao utisak da će nešto preduzeti i vratio sam se u Bratunac.
13 Nisam imao nikakvih konkretnih informacija tokom tih par dana iz Zvornika."

14 Molim sada da pređemo na stranicu 136. Otprilike na sredini prvog
15 pitanja na ovoj stranici:

16 "Želeo bih da razmislim o večeri 15-og /?13-og/ i o tome ćemo veoma
17 detaljno govoriti. Ali samo primera radi, Vi ste ranije već svedočili i postoje
18 tu neke protivurečne stvari, ali ipak ste svedočili da ste održali ovaj sastanak
19 sa pukovnikom Bearom; je li to tačno?"

20 "O: Da, naravno da je tačno."

21 "P: A rekli ste da je pukovnik Beara tamo došao i rekao da će pobiti
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sve zarobljenike u Bratuncu; je li to tačno?"

2 "O: Tačno je."

3 "P: I Vi ste bili u stanju da upotrebite svoja ovlašćenja kako biste
4 se uverili da do ovih ubistva neće doći u Bratuncu; je li to tačno?"

5 "O: Tako je."

6 "P: A Vi, prema Vašem iskazu, ukoliko treba da verujem u Vašem
7 svedočenju, Vi ste bili u mogućnosti da kažete: 'Ja imam naređenje od
8 predsednika Karadžića i ja Vama kažem, pukovniče Beara, da neće tu biti nikakvog
9 ubijanja.' Je li to tačno?"

10 "O: Tačno."

11 "P: A uveče 13-og, pre nego što ste otišli u krevet u bezbednom
12 okruženju kod kuće, Vi ste imali utisak da je pukovnik Beara prihvatio naređenje
13 koje ste mu izdali; je li to tačno?"

14 "O: Da."

15 Sledeće pitanje:

16 "Ujutro 14-og probudili ste se ili Vas je neko probudio i saznali ste,
17 prema svom iskazu, da pukovnik Beara traži ciglanu kako bi tamo stavio neke
18 zarobljenike; je li to tačno?"

19 "O: Tako je, tako je."

20 "P: A ta ciglana nalazi se u Bratuncu ili na teritoriji opštine
21 Bratunac?"

22 "O: Da."

23 "P: Vidimo još jednom da ste imali *de facto*, ako ne i *de jure*
24 ovlašćenja kada ste se sukobili sa Bearom i naredili mu da napuni... napusti

25

26

27

28

29

30

1 Bratunac, da u Bratuncu neće biti ubijanja; je li to tačno?"

2 "O: Tačno."

3 Molim da sada pređemo na stranicu 139. Sredina stranice, gdje gospodin

4 Karnavas kaže:

5 "Dobro, to prihvaćam, Vi na Vašoj poziciji niste čuli za Bearu. Dobro.

6 Sad ste došli u taj sukob, imali ste takvo nešto 14. jula. Organ sigurnosti kod

7 Beare, njemu ste naredili da ne bude nikakvih ubijanja na Bratuncu. Je l' tako?"

8 Onda još dva pitanja niže:

9 "Upravo to je Beara učinio. Prema Vašem prethodnom svjedočenju, on je
10 otišao ljut; je li tako?"

11 "O: Da."

12 A onda idemo na sljedeću stranicu. To je stranica 141. Kaže se na
13 sredini te stranice:

14 "Ali istina je da je Beara reagirao ljutito i da je otišao tamo. Ja
15 sam neko vrijeme pričekao i shvatio da su konvoji krenuli prema Zvorniku."

16 I onda malo dalje, na stranicama 298 i 299 kaže se opet... opet na
17 sredini, sredina odgovora:

18 "Gospodine Karnavas, osim toga je neoboriva činjenica da je gospodin
19 Beara došao u moj ured nakon mog razgovora sa predsjednikom. To ne znači samo po
20 sebi ništa, ali daje uvjerljivost i onome što sam rekao. Ja znam da to nije
21 dokaz koji se ne može pobiti."

22 On kaže: "Dobro. Ali budući da ste to spomenuli, samo da obznamo sve
23
24
25
26
27
28
29
30

1 te stvari. Kad je gospodin Beara došao i rekao da je dobio naredbu sa samog
2 vrha, kao što se zame... niste ga konkretno pitali."

3 Odgovor je: "Ja sam imao razgovor sa Karadžićem. Nakon toga je me taj
4 gospodin posjetio i onda sam zbrojio dva i dva."

5 I na kraju, na stranici 301, na dnu stranice:

6 "P: I kad ste vidjeli sljedeći dan predsjednika, da li ste konkretno i
7 izravno pitali predsjednika da li je Beara bio taj kojem ste... koji im je
8 naredio da dođe i odvede zarobljenike, tako da bi ih mogao ubiti ili da budu
9 ubijeni?"

10 "O: I rekao sam Karadžiću doslovno: 'Beara mi je došao u kancelariju i
11 rekao mi je to i to,' a nisam postavio to pitanje."

12 Gospodine Pandureviću, ovo svjedočenje je bilo u... dano u januaru 2004.
13 godine. Kada ste prvi put čuli o tome što je gospodin Deronjić rekao ili što ste
14 pročitali, a odnosi se na predmet *Blagojević*?

15 O: Ja sam ovo svjedočenje slušao po dolasku u pritvorsku jedinicu, negde
16 u drugoj polovini 2005. godine, kada sam dobio materijale sa tog suđenja.

17 P: Da budemo sasvim jasni, jeste li znali da je gospodin Deronjić mogao
18 to prepričati prije nego što ste se sastali sa Draganom Obrenovićem u Beogradu?

19 O: Ne, ja nisam znao uopšte šta zna Deronjić.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ili prije nego što ste se sreli sa Eileen Gilleece u onom restoranu
2 "Peti Puk"?

3 O: Ne. Takođe nisam znao šta zna Deronjić u to vreme, nit' sam čuo šta
4 on priča.

5 P: Očito smo saželi njegov opis događaja u Bratuncu 14. i 5. /?13. i
6 14./ jula, ali to ste sve Vi čuli. Kakva se komandna struktura može
7 identifikovati u operaciji u odnosu na zarobljenike u Bratuncu tih dana?

8 O: Pa, s obzirom na ovo što smo čuli iz ovog iskaza gospodina Deronjića,
9 mi vidimo da tu nije naređenje upućeno Bratunačkoj brigadi, nego je došao
10 konkretan čovek sa, verovatno, konkretnim naređenjem. I da li su mu bila
11 dodeljena određena sredstva koja će koristiti u Bratuncu ili neka druga, ja to
12 ne znam. Ali u tom svakom slučaju nije bio uobičajeni lanac komandovanja preko
13 Glavnog š... od Glavnog štaba, preko korpusa, dalje do brigada, nego je lanac
14 komandovanja očito potekao od Glavnog štaba, preko organa bezbednosti koji su
15 imali autoritet i ovlaštenja Glavnog štaba i u svojoj strukturi izvršavali te
16 zadatke. Takođe su na osnovu ovlaštenja koja su imali od strane komandanta
17 Glavnog štaba mogli angažovati i sredstva koja su im potrebna bila za tu
18 operaciju.

19 P: Hvala Vam. Možemo nastaviti i htio bih da se pokaže dokument 7D423.
20 Idemo ravno na šestu stranicu engleske verzije, paragraf 10.

21 U maju 2003. godine Momir Nikolić je sa Tužiteljstvom sklopio dogovor o
22 priznavanju krivnje. Kad ste prvi put saznali za tu činjenicu?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Ja sam izjavu o činjenicama gospodina Momira Nikolića vidio ovde u
2 sklopu materijala koje sam dobijao u pritvorskoj jedinici.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Bourgon.

4 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala Vam.

5 Htio bih prigovoriti na ovo pitanje. To nije pitanje koje je pokrenuto u
6 bilo kojem unakrsnom ispitivanju, ni Tužiteljstva, niti bilo kojeg drugog tima
7 Obrane. Ja sam spreman argumentirati to u tom smislu što znači proisticati iz
8 unakrsnog ispitivanja, ako je potrebno. Međutim, ova tema uopće nije načeta u
9 unakrsnom ispitivanju i ovo pitanje ne bi smjelo biti dopušteno u dodatnom
10 ispitivanju. Ako tražite dodatne argumente, gospodine predsjedavajući, ja ću
11 biti spreman dati sve što je potrebno.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da čujemo gospodina Haynesa.

13 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] I ja se pridružujem ovom prigovoru.

14 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] I ja se pridružujem.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Izvolite.

16 G. HAYNES: [simultani prevod] Kad se otvore raznorazna vrata u unakrsnom
17 ispitivanju, prvenstveno kad to čine gospodin, prvo, Bourgon, zatim Ostojić,
18 onda se očekuje da će ljudi kroz ta vrata ući. I kad nekome sugerirate da je
19 izmislio jedan opis koji počinje od 1999. ili 2000. godine i nakon toga se
20 nastavlja 2001., i to pozivajući se na činjenice koje su mu na raspolaganju u to

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 doba, onda je sasvim prilično i primjereno da se u dodatnom ispitivanju ukaže na
2 odlike dokaza u ovom predmetu koje svjedok nije mogao znati i koji će podržati
3 točnost njegovog opisa i svjedočenja. To je svrha onoga što radim.

4 Ja bih se mogao pozvati, vjerojatno, na određene spo...spomen svakog
5 dokaza. Ja sa sam pomno naveo sve, ali glavna poenta je sljedeća: ne možete
6 unakrsno ispitivati na način na koji to Bourgon činio i onda reći: "Ne može se
7 dopustiti da se dokažu određene izjave, budući da postoje neovisne reference na
8 koje mogu pokazati."

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite. Bourgon prvi.

10 G. BOURGON: [simultani prevod] Ja ću svakako navesti sve ono što
11 spominje moj kolega. Ja ću Vam, predsjedavajući suče, iznijeti sljedeće
12 argumente. Postoje razne reference koje /?se/ odnose na definiciju pitanja koje
13 proističe iz unakrsnog ispitivanja i ovo Sudsko vijeće je to pravilo naglasilo u
14 svojoj odluci 14.07.2006. Isto tako /?je/ naglasilo u nalogu kojim se određuju
15 smjernice za izvođenje dokaza i ponašanje stranaka u predmetu *Šešelj* 15.
16 novembra 2007. U aneksu, u paragrafu 27., isto tako se to spominje u nekoliko
17 navrata u predmetu *Blagojević*, da se... koji se odnosi na broj pitanja u
18 dodatnom ispitivanju.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 I gospodin McCloskey:

2 "Gospodine predsjedavajući, moramo biti jako strogi u primjeni tog
3 pravila, jer to onda zahtjeva da mi mijenjamo svoje stanovište."

4 I odluka predsjedavajućeg suca je to:

5 "Gospodine Karnavas, nekoliko puta smo Vas već upozorili da dodatno
6 ispitivanje mora strogo se držati okvira unakrsnog ispitivanja."

7 Što se tiče značenja fraze "u sklopu opsega unakrsnoga ispitivanja,"
8 moram se pozvati na sljedeće stvari: McWilliams, 4. izdanje knjige, poglavlje
9 18..130, poglavlje o unakrsnom ispitivanju... to jest dodatnom ispitivanju. Ako
10 smijem citirati, kaže:

11 "Pravo na dodatno ispitivanje postoji jedino kada postoji unakrsno
12 ispitivanje i mora se ograničiti na obrazloženje ili objašnjavanje tema koje
13 proističu iz unakrsnog."

14 I malo niže u istom paragrafu:

15 "Budući da advokat... ako bi advokat natuknuo nešto što je relevantno,
16 što bi svjedok morao pokazati u glavnom ispitivanju, onda proističe iz toga da
17 dodatno ispitivanje mora biti ograničeno na pitanja koja proističu iz unakrsnog
18 ispitivanja."

19 Postoji jedna iznimka koja je poznata, a to je da se dopušta advokatu da
20 uvede dokaze jedino ako ih je previdom ispustio iz glavnog ispitivanja, a razlog
21 za to je očit. Zato što je smisao pravila za ograničenje dodatnog ispitivanja da

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 se spriječi malo po malo iznošenje obrane, a to ne vrijedi dakako ako dođe do
2 omaške ili previda.

3 Isto tako, u McWilliamsovom udžbeniku o kanadskom postupku dokazivanja,
4 postoji i jedan predmet iz 1820. Htio bih citirati... Ustvari ne, ispričavam se.
5 Bavim se sada knjigom *Archbold* iz 2006. Citiram iz istog predmeta, Queen Carol
6 Ann, to je paragraf 8-247:

7 "Postoji pravo u dodatnom ispitivanju postaviti pitanja, sva primjerena
8 pitanja, kako bi se izvuklo objašnjenje smisla i izraza koje je svjedok koristio
9 u unakrsnom ispitivanju, ako su dvojbeni, a isto tako da bi se izvukli motivi
10 koji su ponukali svjedoka da koristi takve izraze. Međutim, nema pravo uvoditi
11 nove teme ili nove dokaze koji ne zadovoljavaju potrebu da se objasne ili izrazi
12 ili motivi svjedoka." Dakle, to je predmet kojim Carol Ann... iz 1820. I dakako,
13 za takve stvari je potrebno dopuštenje suca.

14 Gospodine predsjedavajući, nastavljam: "Ispitivanje i svjedoka u
15 kaznenim postupcima," 4. izdanje. Iz tog udžbenika bih htio citirati poglavlje
16 18., dodatno ispitivanje. Prema zakonu:

17 "Kad završi unakrsno ispitivanje, suprotna strana može ispitati svjedoka
18 da bi se razriješile neke nedoumice, dvosmislenosti ili da se kvalificiraju
19 određena priznanja ili odredi prava perspektiva za pitanja iz unakrsnog
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ispitivanja. Može se koristiti samo da se kvalificiraju odgovori iz unakrsnog
2 ispitivanja i ne smije se uvoditi novi materijal, osim ako to sud ne dopusti.
3 Drugim riječima, dodatno ispitivanje je ograničeno na ono što je načeto u
4 unakrsnom ispitivanjem. Međutim..."

5 I onda se opet vraćamo na onu iznimku, dakle teme koje su propustom
6 ispuštene iz glavnog ispitivanja ili previdom.

7 Mogu citirati i McCormika...

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja ulažem prigovor. Sud zna sve i do...
9 već tri godine donosi odluke prema tom pravilu. I gospodine Bourgon, svima...
10 sve mi to znamo.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes, da li se slažete sa
12 svime?

13 G. HAYNES: [simultani prevod] Ničime me gospodin Bourgon nije iznenadio.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Stanimo sada ovdje. Unijet ćemo u
15 zapisnik da je gospodin Ostojić htio intervenirati, ali to ćemo obaviti sutra.

16 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Još jedan trenutak.

18 Pokušao sam prebaciti sutra popodnevnu sjednicu na prijepodnevnu,
19 međutim nisam uspio. Dakle, sutra se nalazimo u 14.15h.

20 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

21 ... Sjednica završena u 13.46h.

22 Nastavak zakazan za utorak,

23 03.03.2009. u 14.15h.

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.